

**International Year
of Cooperatives**

Cooperatives Build a Better World

**सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे**

सहकार पुरस्कार सन २०२३-२४

सहकार पुरस्कार निकष पुस्तिका

सहकार पुरस्कार सन २०२३ - २४ निकष
अनुक्रमणिका

अ.क्र	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१	भाग “अ” आणि भाग “क” निकष	४ ते ७
भाग “ब” निकष — प्रकार निहाय		
२	प्राथमिक कृषी पतपुरवठा संस्था / विविध कार्यकारी सेवा सहकारी संस्था	८ ते ९
३	नागरी पतसंस्था, ग्रामीण बिगरशेती पतसंस्था व पगारदार नोकरांच्या पतसंस्था	१० ते ११
४	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	१२ ते २२
५	नागरी सहकारी बँका	२३ ते २९
६	सहकारी साखर कारखाने	३० ते ३३
७	सहकारी सूतगिरणी, सहकारी दुग्ध संस्था / संघ	३४ ते ३७
८	गृहनिर्माण सहकारी संस्था	३८ ते ४१
९	औदयोगिक संस्था, मजूर संस्था, जंगल कामगार संस्था, उपसा सिंचन संस्था / पाणीपुरवठा संस्था, हातमाग व यंत्रमाग संस्था	४२ ते ५०
१०	फळे भाजीपाला संस्था, खरेदी विक्री संघ, प्रक्रिया संस्था व ग्राहक संस्था	५१ ते ५४
११	कुक्कुटपालन संस्था, पशुसंवर्धन संस्था, मत्स्यपालन संस्था, वाहतूक संस्था, औदयोगिक वसाहती, मधुमक्षिकापालन संस्था व सर्वसाधारण वर्गीकरणातील संस्था	५५ ते ६४

संस्था प्रकार / गट निहाय छाननी निकष गुणांची विभागणी

अ.क्र.	सहकारी संस्थेचा प्रकार / गट	भाग - अ	भाग - ब	भाग - क	एकूण
१	प्राथमिक कृषी पतपुरवठा संस्था / विविध कार्यकारी सेवा सहकारी संस्था	५०	३५	१५+५	१०५
२	नागरी पतसंस्था, ग्रामीण बिगरशेती पतसंस्था, पगारदार नोकरांच्या पतसंस्था	५०	३५	१५+५	१०५
३	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक				१५५
४	नागरी सहकारी बँका				१५५
५	सहकारी साखर कारखाने	५०	३५	१५+१५	११५
६	सहकारी सूतगिरणी, सहकारी दुग्ध संस्था / संघ	५०	३५	१५+५	१०५
७	गृहनिर्माण सहकारी संस्था				१०५
८	औदयोगिक संस्था, मजूर संस्था, जंगल कामगार संस्था, उपसा सिंचन संस्था / पाणीपुरवठा संस्था, हातमाग व यंत्रमाग संस्था	५०	३५	१५+५	१०५
९	फळे भाजीपाला संस्था, खरेदी विक्री संघ, प्रक्रिया संस्था व ग्राहक संस्था	५०	३५	१५+५	१०५
१०	कुक्कुटपालन संस्था, मत्स्यपालन संस्था, पशुसंवर्धन संस्था, वाहतूक संस्था, औदयोगिक वसाहती, मधुमक्षिकापालन संस्था व सर्वसाधारण वर्गीकरणातील संस्था	५०	३५	१५+५	१०५

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग - अ एकूण गुण — ५०

सहकारी साखर कारखाने व फळे भाजीपाला संस्था, खरेदी विक्री संघ, प्रक्रिया संस्था व ग्राहक संस्था वगळून इतर प्रकारच्या संस्थांसाठी

अ.क्र	तपशील	पैकी गुण	एकूण गुण
१	नोंदणी		३
	अ १० वर्षापूर्वी झाली असल्यास	१	
	ब १५ वर्षापूर्वी झाली असल्यास	२	
	क २० वर्षापूर्वी झाली असल्यास	३	
२	मागील १० वर्षातील वार्षिक सर्वसाधारण सभा		४
	अ १० वर्षात १० वेळा मुदतीत सभा घेतल्या असल्यास	४	
	ब १० वर्षात ७ ते ९ वेळा मुदतीत सभा घेतल्या असल्यास	३	
	क १० वर्षात ५ ते ६ वेळा मुदतीत सभा घेतल्या असल्यास	२	
	ड १० वर्षात ५ पेक्षा कमी वेळा मुदतीत सभा घेतल्या असल्यास	१	
३	संचालक सभा		४
	अ मागील सलग १० वर्षात दरमहा १ प्रमाणे कमीत कमी १२० सभा घेतल्या असल्यास	४	
	ब मागील सलग ७ वर्षात दरमहा १ प्रमाणे कमीत कमी ८४ सभा घेतल्या असल्यास	३	
	क मागील सलग ५ वर्षात दरमहा १ प्रमाणे कमीत कमी ६० सभा घेतल्या असल्यास	२	
	ड ५ वर्षापेक्षा कमी सलग कालावधीत दरमहा १ प्रमाणे ६० पेक्षा कमी सभा घेतल्या असल्यास	०	
४	नफा / तोटा		१०
	अ मागील सलग १० वर्षे नफा असल्यास	१०	
	ब मागील सलग ७ वर्षे नफा असल्यास	७	
	क मागील सलग ५ वर्षे नफा असल्यास	५	
	ड मागील सलग ३ वर्षे नफा असल्यास	३	
	इ मागील सलग २ वर्षे पेक्षा कमी कालावधीत नफा असल्यास	२	
५	थकबाकी		५
	अ १० वर्षात ५ % पेक्षा कमी थकबाकी असल्यास	५	
	ब १० वर्षात ५% ते १० % पेक्षा कमी थकबाकी असल्यास	३	
	क १० वर्षात १०% ते १५ % पेक्षा कमी थकबाकी असल्यास	२	
	ड १० वर्षात १५% ते २० % पेक्षा कमी थकबाकी असल्यास	१	
	इ १० वर्षात २० % किंवा त्यापेक्षा जास्त थकबाकी असल्यास	०	

६	कायदेशीर कारवाई (कलम ७७-अ / ७८ / ७९अ / ८३ / ८८)			३
	अ	नोंदणीपासून कोणतीही कायदेशीर कारवाई झाली नाही	३	
	ब	नोंदणीपासून कलम ७७-अ अन्वये कारवाई झाली असल्यास	२	
	क	कलम ७८ / ७९अ / ८३ / ८८ कोणतीही कारवाई झाली असल्यास	०	
७	विहित मुदतीत लेखापरीक्षण अहवाल व दोष दुरुस्ती अहवाल सादर			८
	अ	मागील नियमित सलग १० वर्ष 'अ' वर्ग मिळाला असल्यास	६ + २	
	ब	मागील नियमित सलग ८ वर्ष 'अ' वर्ग मिळाला असल्यास	४ + २	
	क	मागील नियमित सलग ५ वर्ष 'अ' वर्ग मिळाला असल्यास	२ + २	
	ड	५ पेक्षा कमी वर्ष 'अ' वर्ग मिळाला असल्यास	०	
८	निवडणूक			५
	अ	मागील तीन निवडणुका मुदतीत घेतल्या असल्यास	५	
	ब	मागील दोन निवडणुका मुदतीत घेतल्या असल्यास	३	
	क	मागील एक निवडणूक मुदतीत घेतली असल्यास	२	
	ड	वेळेत निवडणूक घेतली नसल्यास	०	
९	व्यवस्थापन			२
	अ	निबंधकांनी ठरवून दिलेले कर्मचारी नियुक्त केले असल्यास	२	
	ब	निबंधकांनी ठरवून दिलेल्यापेक्षा जादा कर्मचारी नियुक्त केले असल्यास	१	
१०	निधी गुंतवणूक			२
	अ	नियमाप्रमाणे सर्व निधीची गुंतवणूक (राखीव निधी, इमारत निधी, संशयित बुडीत निधी इ.) केल्यास	२	
	ब	नियमाप्रमाणे अंशतः निधीची गुंतवणूक केल्यास	१	
	क	नियमाप्रमाणे निधीची गुंतवणूक न केल्यास	०	
११	संचालक, पदाधिकारी, कर्मचारी प्रशिक्षण			२
	अ	संस्थेच्या संचालक, पदाधिकारी, कर्मचारी या सर्वांना प्रशिक्षण उपलब्ध करून दिले असल्यास	२	
	ब	वरील एका घटकास प्रशिक्षण उपलब्ध करून दिले असल्यास	१	
	क	वरील एकाही घटकास प्रशिक्षण उपलब्ध करून दिले नसल्यास	०	
१२	शासनास विवरणपत्र (रिटर्न्स) सादर केलेबाबत			२
	अ	२०२२-२३ व २०२३-२४ या वर्षासाठी शासनास विवरणपत्र (रिटर्न्स) सादर केलेले असल्यास	२	
	ब	वरील पैकी एका वर्षासाठी शासनास विवरणपत्र (रिटर्न्स) सादर केलेले असल्यास	१	
	क	वरील वर्षापैकी एकदाही शासनास विवरणपत्र (रिटर्न्स) सादर केलेले नसल्यास	०	

टिप :-

- १) पुरस्कारासाठी पात्र संस्थेची सन २०२३ - २४ या वर्षाची माहिती NCD पोर्टलवर अद्ययावत असणे आवश्यक आहे. ज्या संस्थांची सन २०२३ - २४ या वर्षाची माहिती NCD पोर्टलवर अद्ययावत नाही अशा संस्थांची NCD पोर्टलवर माहिती अद्ययावत करूनच त्यांचे सहकार पुरस्कारासाठीचे प्रस्ताव सादर करण्यात यावेत.
- २) ज्या संस्था मागील पाच वर्षांपासून तोटयात आहेत अशा संस्था पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात यावेत.
- ३) ज्या संस्थावर मागील पाच वर्षात कायदा कलम ८३ व ८८ ची कारवाई करण्यात आली आहे व दोषी ठरविण्यात आले आहे अशा संस्था पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात याव्यात.
- ४) संस्थेस ज्या प्रकारचा पुरस्कार प्राप्त झाला आहे त्या प्रकारच्या पुरस्कारासाठी ती संस्था पुढील ५ वर्ष त्याच पुरस्कारासाठी पुन्हा पात्र राहणार नाही.
- ५) अ. क्र. ८ बाबत शासनाने / राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणाने मुदतवाढ दिलेली असल्यास सदर वाढीव मुदत विचारात घ्यावी.
- ६) अ. क्र. २ बाबत शासनाने वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्यास मुदतवाढ दिलेली असल्यास (उदा. कोरोना प्रादुर्भाव) सदर वाढीव मुदत विचारात घेण्यात यावी.

भाग-क
सहकारी साखर कारखाने व
फळे भाजीपाला संस्था, खरेदी विक्री संघ, प्रक्रिया संस्था व ग्राहक संस्था वगळून
इतर प्रकारच्या संस्थांसाठी

समाजाभिमुख कामकाज			
एकूण गुण १५ (सहकारी संस्थेसाठी) + ५ = २०			
अ.क्र.	बाब		एकूण गुण
१	सहकारी संस्थेसाठी योगदान		५
	अ	सहकारी संस्थांसाठी नेतृत्व	
	ब	सहकारी संस्थासाठी आर्थिक उन्नतीसाठी कामकाज	
	क	विशेष कार्य	
२	लोकांसाठी केलेले योगदान		५
	अ	शासकीय योजनेत लोकसहभाग	
	ब	सहकार प्रचार, प्रसार व प्रसिध्दी	
	क	विशेष कार्य	
३	सहकार चळवळीच्या विकासासाठी प्रयत्न		५
	अ	शिबीर / चर्चासत्र आयोजित करणे	
	ब	संचालक / सभासद / कर्मचारी यांचे प्रशिक्षण	
	क	शासकीय उपक्रमात सहभाग	
	ड	बचत गट प्रबोधन	
४	कलम ६९ मधील तरतुदीनुसार सहकारी / धर्मादाय / सार्वजनिक प्रयोजनासाठी निधी दिलेल्या संस्थांना		५

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग - ब

एकूण गुण - ३५

प्राथमिक कृषी पतपुरवठा संस्था / विविध कार्यकारी सेवा सहकारी संस्था

अ.क्र.	तपशील	पैकी गुण	एकूण गुण
१	खातेदार सभासद		४
	अ कार्यक्षेत्रातील ८० % पेक्षा जास्त ते १००% पात्र खातेदार सभासद असल्यास	४	
	ब कार्यक्षेत्रातील ६० % पेक्षा जास्त ते ८० % पात्र खातेदार सभासद असल्यास	३	
	क कार्यक्षेत्रातील ५० % पेक्षा जास्त ते ६०% पात्र खातेदार सभासद असल्यास	२	
	ड कार्यक्षेत्रातील ५०% पर्यंत पात्र खातेदार सभासद असल्यास	१	
२	कमाल मर्यादा पत्रकाप्रमाणे कर्ज वाटप		३
	अ ८० % पेक्षा जास्त ते १०० % कमाल मर्यादा पत्रकाप्रमाणे पीक कर्ज वाटप	३	
	ब ६० % पेक्षा जास्त ते ८० % कमाल मर्यादा पत्रकाप्रमाणे पीक कर्ज वाटप	२	
	क ४० % पेक्षा जास्त ते ६० % कमाल मर्यादा पत्रकाप्रमाणे पीक कर्ज वाटप	१	
३	सभासद पातळीवरील सहकारी कर्ज वसुली (मागील पाच वर्षात)		५
	अ मुदतीत १०० % कर्ज वसुली केली असल्यास	५	
	ब ८० % पेक्षा जास्त ते १००% पेक्षा कमी कर्ज वसुली केली असल्यास	४	
	क ७० % पेक्षा जास्त ते ८०% कर्ज वसुली केली असल्यास	३	
	ड ६० % पेक्षा जास्त ते ७०% कर्ज वसुली केली असल्यास	२	
४	बिगर शेती इतर व्यवसाय		५
	अ खत विक्री केंद्र / किटकनाशक विक्री केंद्र	१	
	ब रेशन दुकान / कापड दुकान	१	
	क गोडाऊन सेवा	१	
	ड इतर शेतीपूरक व्यवसाय उदा. कांडप, पेट्रोलपंप, अडत दुकान इ.	१	
	इ शेती अवजारे विक्री केंद्र व इतर कोणतेही बिगर शेती व्यवसाय	१	
	फ वरीलपैकी काहीही व्यवसाय नसल्यास	०	

५	नफा / तोटा			५
	अ	मागील सलग पाच वर्ष नफा व मागील सलग पाच वर्षे लाभांश दिला असल्यास	५	
	ब	मागील सलग पाच वर्ष नफा व मागील सलग तीन वर्षे लाभांश दिला असल्यास	४	
	क	मागील सलग पाच वर्ष नफा व लाभांश दिला नसल्यास	३	
	ड	मागील सलग तीन वर्ष नफा व लाभांश दिला नसल्यास	२	
६	स्थावर मालमत्ता			४
	अ	संस्था कार्यालय व गोडाऊन / गाळा असल्यास	४	
	ब	वरीलपैकी एक असल्यास	२	
	क	वरील काही नसल्यास	०	
७	शेतमाल तारण कर्ज			२
	अ	शेतमाल तारण असल्यास	२	
	ब	शेतमाल तारण नसल्यास	०	
८	वैद्यनाथन समितीच्या शिफारशीनुसार कामकाज			३
	अ	सीएएस (CAS) प्रमाणे दप्तर ठेवले असल्यास	३	
	ब	सीएएस (CAS) प्रमाणे दप्तर ठेवले नसल्यास	०	
९	सीआरएआर (CRAR)			२
	अ	७ % किंवा त्यापेक्षा जास्त सीआरएआर असल्यास	२	
	क	७ % पेक्षा कमी सीआरएआर असल्यास	०	
१०	संगणकीकरण			२
	अ	संस्था कामकाज संपूर्ण संगणकीकृत असल्यास	२	
	ब	संस्था कामकाज अंशतः संगणकीकृत असल्यास	१	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग - ब

एकूण गुण - ३५

नागरी पतसंस्था, ग्रामीण बिगरशेती पतसंस्था, पगारदार नोकरांच्या पतसंस्था

अ.क्र	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	बाहेरून कर्ज उभारण्याची मर्यादा		५
	अ मागील आर्थिक वर्षात स्वनिधीच्या १० पटीपेक्षा कमी बाहेरील कर्ज उभारले असल्यास	५	
	ब मागील आर्थिक वर्षात स्वनिधीच्या १० पटीपेक्षा जास्त बाहेरील कर्ज उभारले असल्यास	०	
२	वैधानिक तरलता आणि रोखता गुंतवणूक		५
	अ मागील आर्थिक वर्षात पोटनियमातील तरतुदीस अधिन राहून १०० % गुंतवणुक केलेली असल्यास	५	
	ब मागील आर्थिक वर्षात पोटनियमातील तरतुदीचे उल्लंघन करून गुंतवणूक केलेली असल्यास अथवा गुंतवणुकीचे प्रमाण पोटनियमातील तरतुदीपेक्षा कमी असल्यास	०	
३	वैधानिक तरलता आणि रोखता व्यतिरिक्त असणाऱ्या इतर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक		३
	अ मागील आर्थिक वर्षात अतिरिक्त निधीची गुंतवणुक पोटनियमातील तरतुदीप्रमाणे केलेली असल्यास	३	
	ब मागील आर्थिक वर्षात अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक पोटनियमातील तरतुदीप्रमाणे केलेली नसल्यास	०	
४	कर्जमर्यादेनुसार कर्जवाटप		५
	अ मागील आर्थिक वर्षात पोटनियमातील तरतुदीनुसार वैयक्तिक कर्जमर्यादेचे पालन केलेले असल्यास	५	
	ब मागील आर्थिक वर्षात पोटनियमातील तरतुदीनुसार वैयक्तिक कर्जमर्यादेचे पालन केलेले नसल्यास	०	
५	संचालक मंडळ आणि त्यांचे नातेवाईक यांना देण्यात आलेली कर्जे		२
	अ कार्यरत संचालक मंडळ कार्यकालामध्ये पोटनियमातील तरतुदीप्रमाणे संचालक मंडळ आणि नातेवाईक यांना कर्ज वाटप असल्यास	२	
	ब कार्यरत संचालक मंडळ कार्यकालामध्ये पोटनियमातील तरतुदीचा भंग करून संचालक मंडळ आणि नातेवाईक यांना कर्ज वाटप असल्यास	०	
६	खेळत्या भांडवलाशी कर्जाचे प्रमाण		२
	अ मागील आर्थिक वर्षात खेळत्या भांडवलाशी ६०% ते ७५ % या प्रमाणात कर्जाचे प्रमाण असल्यास	२	
	ब मागील आर्थिक वर्षात खेळत्या भांडवलाशी ६०% ते ७५ % या प्रमाणात कर्जाचे प्रमाण नसल्यास	०	

७	अनुत्पादक कर्जाचे प्रमाण			२
	अ	मागील आर्थिक वर्षात अनुत्पादक कर्ज ५ % किंवा त्यापेक्षा कमी असल्यास	२	
		मागील आर्थिक वर्षात अनुत्पादक कर्ज ५ % पेक्षा जास्त असल्यास	०	
८	प्रशिक्षण			२
	अ	सेवक आणि संचालक मंडळ यांना मागील आर्थिक वर्षात निकषांप्रमाणे प्रशिक्षण दिलेले असल्यास	२	
	ब	सेवक आणि संचालक मंडळ यांना मागील आर्थिक वर्षात निकषांप्रमाणे प्रशिक्षण दिलेले नसल्यास	०	
९	के.वाय.सी नॉर्मस			२
	अ	ठेवीदार आणि खातेदार सभासद यांचे के.वाय.सी. नॉर्मस पूर्ण असल्यास	२	
	ब	ठेवीदार आणि खातेदार सभासद यांचे के.वाय.सी. नॉर्मस पूर्ण नसल्यास	०	
१०	संगणकीकरण			२
	अ	संस्थेचे मुख्य कार्यालय आणि शाखा यांचे संपूर्णतः संगणकीकरण ऑनलाईन असल्यास	२	
		संस्थेचे मुख्य कार्यालय आणि शाखा यांचे संपूर्णतः संगणकीकरण झालेले नसल्यास	०	
११	व्यस्थापकीय खर्च			२
	अ	मागील आर्थिक वर्षात व्यस्थापकीय खर्चाचे प्रमाण खेळत्या भांडवलाशी २.५० % किंवा त्यापेक्षा कमी असल्यास	२	
	ब	मागील आर्थिक वर्षात व्यस्थापकीय खर्चाचे प्रमाण खेळत्या भांडवलाशी २.५० % पेक्षा जास्त असल्यास	०	
१२	सेवानियम नियमानुसार अंमलबजावणी			१
	अ	सेवानियम नियमानुसार अंमलबजावणी केलेली असल्यास	१	
	ब	सेवानियम नियमानुसार अंमलबजावणी केलेली नसल्यास	०	
१३	लाभांश वाटप			२
	अ	मागील सलग ५ वर्षे लाभांश वाटप केल्यास	२	
	ब	मागील सलग ३ वर्षे लाभांश वाटप केल्यास	१	
	क	मागील सलग ३ वर्षापेक्षा कमी लाभांश वाटप केल्यास	०	

उत्कृष्ट काम करणाऱ्या जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या पुरस्कारासाठीचे निकष

"अर्जाचा नमुना "

प्रपत्र अ :

बँकेची सर्वसाधारण माहिती

माहे मार्च २०२४ अखेर

१	बँकेचे नाव व पत्ता		
२	स्थापना दिनांक		
३	बँकिंग परवाना क्रमांक व दिनांक		
४	दूरध्वनी क्रमांक व फॅक्स क्रमांक		
५	ई-मेल पत्ता		
६	संकेतस्थळ / वेबसाईट		
७	बँक अध्यक्ष / प्रशासक यांचे नाव		
८	बँक उपाध्यक्ष यांचे नाव		
९	मुख्य कार्यकारी अधिकारी / कार्यकारी संचालक यांचे नाव		
१०	एकूण शाखा संख्या		
११	विस्तारित कक्ष संख्या		
१२	लेखापरिक्षण वर्ग-वैधानिक लेखापरिक्षणानुसार	२०२२-२३ -	२०२३-२४ -
१३	नाबार्ड तपासणी	मागील नाबार्ड तपासणी वर्ष	मिळालेली ग्रेड / रेटिंग
१४	बँकेवर महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ८३ व ८८ अन्वये चौकशी / कारवाई चालू आहे काय ? असल्यास त्याबाबतची सद्यस्थिती		
१५	बँक बँकिंग रेग्युलेशन ॲक्ट १९४९ चे कलम ११ (१) प्रमाणे किमान भांडवल धारणेची पूर्तता करत आहे किंवा नाही.		
१६	नाबार्ड पुरस्कार मागील दोन वर्षांतील २०२२-२३ व २०२३-२४		
१७	ISO मानांकन असल्यास तपशिल		
१८	Rupay Debit Card सेवा कार्यान्वीत आहे / नाही		

प्रपत्र ब : पुरस्काराकरीता बँकेच्या आर्थिक स्थितीची माहिती

१. सांपत्तिक स्थिती

(रक्कम रु. लाख)

तपशिल	२०२२-२३	२०२३-२४
भाग भांडवल		
स्वनिधी		
ठेवी		
बाहेरील कर्ज		
गुंतवणूक		
दिलेली कर्ज		
खेळते भांडवल		
नफा / संचित तोटा (वजावट करून दर्शवावा)		
नेटवर्थ / नक्तमूल्य		
सी.आर.ए.आर. %		
सी.डी. रेशो %		
ग्रॉस एन. पी. ए.- रक्कम		
ग्रॉस एन. पी. ए. प्रमाण %		
नेट एन.पी. ए.- प्रमाण %		
थकबाकीचे प्रमाण %		
फिनान्शियल मार्जीन (अव्हरेज यील्ड ऑन असेट्स उणे अव्हरेज कॉस्ट ऑफ फंड्स)		
कॉस्ट ऑफ मॅनेजमेन्ट (पगार भत्ते + इतर भत्ते / वर्कींग फंड X 100)		
अव्हरेज कॉस्ट ऑफ फंड्स (ठेवीवरील व्याज + बाहेरील कर्जावरील व्याज) / सरासरी ठेवी + सरासरी बाहेरील कर्ज X 100)		
प्रतिसेवक उत्पादकता		

२) ठेवी

तपशिल	२०२२-२३	२०२३-२४
लो कॉस्ट / CASA- रक्कम रु.		
एकूण ठेवीशी प्रमाण %		
हाय कॉस्ट- रक्कम रु.		
एकूण ठेवीशी प्रमाण %		
एकूण		

३) कर्ज

अ) शेती कर्ज

(रु. लाखात)

तपशिल	२०२२-२३	२०२३-२४
अल्प मुदत कर्ज		
मध्यम मुदत कर्ज		
दीर्घ मुदत कर्ज		
एकूण अ		

ब) बिगरशेती कर्जे

तपशिल	२०२२-२३	२०२३-२४
साखर कारखाना कर्ज		
इतर कॅश क्रेडीट कर्जे		
वैयक्तिक कर्जे		
उर्वरित / इतर कर्जे		
एकूण ब		
एकूण (अ+ब)		

क) अल्पमुदत पीक कर्ज पुरवठा (खरीप व रब्बी)

वर्ष	उद्दिष्ट	पूर्तता		पूर्ततेचा जिल्ह्यातील एकूण पीककर्ज वाटपाशी हिस्सा %
		रक्कम	प्रमाण	
२०२२-२३				
२०२३-२४				

ड) प्राथमिक वि. का. स. सेवा सह. संस्था. सक्षम करण्यासाठी बँकेने केलेल्या उपाययोजना

संस्था व्यस्त / अनिष्ट तफावतीतून बाहेर काढणेसाठी केलेली मदत	
संस्था आर्थिकदृष्ट्या सक्षम करणेसाठी केलेली मदत	
विकास संस्थांसाठी राबविलेल्या विशेष योजना-PDC इ.	

४) रोखता व तरलता (सी.आर.आर. व एस.एल.आर.)

तपशिल	२०२२-२३	२०२३-२४
सी. आर.आर. चे सरासरी प्रमाण %		
एस. एल. आर. चे सरासरी प्रमाण %		
सी. आर. आर. चे उल्लंघन झाले असलेस किती वेळा		
एस. एल. आर. चे उल्लंघन झाले असलेस किती वेळा		

५) व्यवसाय वृद्धीसाठी केलेले विशेष प्रयत्न / योजना

तपशिल	२०२२-२३	२०२३-२४

६) संगणकीकरण

अ.क्र.	तपशिल	२०२२-२३	२०२३-२४
१	सीबीएस		
२	पूर्णतः सीबीएस (एकूण शाखा व मुख्य कार्यालय)		
३	अंशतः सीबीएस (एकूण शाखा)		
४	एटीएम संख्या		
५	आर.टी.जी.एस. / एन.ई.एफ.टी. / एनी ब्रॅच बँकिंग (ABB) सुविधा दिल्या जातात काय ? आयएफएस कोड आहे का ?		
६	मोबाईल बँकिंग, एस.एम.एस. बँकिंग, इंटरनेट बँकिंग सुविधा		
७	डाटा सेंटर / डी. आर. साईट (स्वतःचे किंवा भाड्याचे)		
८	सिस्टीम ऑडिट / डेटा मायग्रेशन ऑडिट केलेले आहे / नाही		
९	ABPS-आधार पेमेंट ब्रिज सिस्टम आहे / नाही		

७. समाजाभिमुख कामकाज

अ.क्र.	तपशिल	२०२२-२३	२०२३-२४
१	सहकारी संस्थेसाठी योगदान		
	अ सहकारी संस्थांसाठी नेतृत्व विकास कार्यक्रम		
	ब सहकारी संस्थांच्या आर्थिक उन्नतीसाठी केलेले कामकाज		
	क विशेष कार्य		
२	जनतेसाठी दिलेले योगदान		
	अ शासकीय योजनेत लोक सहभाग		
	ब विशेष कार्य		
३	सहकारी चळवळीच्या विकासासाठी प्रयत्न		
	अ शिबिर, चर्चासत्र आयोजन		
	ब शासकीय उपक्रमात सहभाग		
	क सहकार प्रचार, प्रसार व प्रसिध्दी		
	ड बचत गट प्रबोधन		
	इ शेतकरी मंडळ		
	फ सभासद प्रशिक्षण		

उक्त माहिती तपासली असल्याबाबत व बरोबर असल्याबाबत —

दिनांकासह सही व शिक्का

१. मुख्य कार्यकारी अधिकारी / कार्यकारी संचालक

२. जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक वर्ग-१, सहकारी संस्था

३. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था,

टिप :

१. अपूर्ण अर्ज विचारात घेतले जाणार नाहीत.
२. मागील वर्षी लेखापरिक्षण वर्ग-अ असणाऱ्या बँका पुरस्कारासाठी पात्र असतील.
३. प्रपत्र अ मधील मुद्दा क्रमांक १४ चे उत्तर 'होय' असणाऱ्या बँकांवर अद्याप तेच संचालक मंडळ कार्यरत असल्यास या बँका पुरस्कारासाठी अपात्र राहतील.
४. प्रपत्र अ मधील मुद्दा क्रमांक १५ चे उत्तर 'होय' असणाऱ्या बँका पुरस्कारासाठी अपात्र राहतील
५. अर्जासोबत मागील दोन वर्षांचे लेखापरिक्षण अहवाल व वार्षिक अहवाल जोडणे बंधनकारक आहे.
६. ज्या बँकावर मागील पाच वर्षात कायदा कलम ८३ व ८८ ची कारवाई करण्यांत आली आहे अशा बँका पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात याव्यात.
७. ज्या बँका मागील पाच वर्षांपासून तोट्यात आहेत अशा बँका पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात याव्यात.

जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांच्या पुरस्कारासाठी गुणतक्ता (एकूण गुण १५५)

१) सी.आर.ए.आर (एकूण गुण १०)

अ.क्र.	तपशिल	गुण
१	९% पेक्षा जास्त	१०
२	७% पेक्षा जास्त व ९% पर्यंत	०८
३	६% पेक्षा जास्त व ७% पर्यंत	०६
४	५% पेक्षा जास्त व ६% पर्यंत	०४
५	५% च्या आतील	०

२) नेट मूल्य (नेट वर्थ) (एकूण गुण ०५)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	नेटवर्थ अधिक्य दर्शक असल्यास व लाभांश दिला असल्यास	०५
२	नेटवर्थ अधिक्य दर्शक असल्यास व लाभांश दिला नसल्यास	०३
३	नेटवर्थ उणे असल्यास	०

३) सी.डी.रेशो (एकूण गुण १०)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	८०% पेक्षा जास्त	००
२	७५% पेक्षा जास्त ते ८०% पर्यंत	०६
३	७०% पेक्षा जास्त ते ७५% पर्यंत	०८
४	६५% पेक्षा जास्त ते ७०% पर्यंत	१०
५	६०% पेक्षा जास्त ते ६५% पर्यंत	०८
६	५५% पेक्षा जास्त ते ६०% पर्यंत	०६
७	५०% पेक्षा जास्त ते ५५% पर्यंत	०४
८	५०% किंवा त्यापेक्षा कमी	००

४) ग्रॉस एन.पी. ए. (एकूण गुण ०५)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	५% पर्यंत	०५
२	५% पेक्षा जास्त ते ८% पर्यंत	०४
३	८% पेक्षा जास्त ते १०% पर्यंत	०३
४	१०% पेक्षा जास्त ते १५% पर्यंत	०२
५	१५% पेक्षा जास्त	००

५) थकबाकीचे प्रमाण (एकूण गुण ०५)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	५% पर्यंत	०५
२	५% पेक्षा जास्त ते ८% पर्यंत	०४
३	८% पेक्षा जास्त ते १०% पर्यंत	०३
४	१०% पेक्षा जास्त ते १५% पर्यंत	०२
५	१५% पेक्षा जास्त	००

६) कॉस्ट ऑफ मॅनेजमेंट (एकूण गुण १०)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	१.५% पर्यंत	१०
२	१.५% पेक्षा जास्त ते २% पर्यंत	०९
३	२% पेक्षा जास्त ते २.५% पर्यंत	०५
४	२.५ % पेक्षा जास्त	००

७) बँक ठेवी (एकूण गुण २०)

अ) बँकेकडील एकूण ठेवी

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	रु. ५००० कोटी पेक्षा जास्त	१०
२	रु. ३००० कोटी पेक्षा जास्त ते ५००० कोटी पर्यंत	०८
३	रु. २००० कोटी पेक्षा जास्त ते ३००० कोटी पर्यंत	०६
४	रु. १००० कोटी पेक्षा जास्त ते २००० कोटी पर्यंत	०३
५	रु. १००० कोटी पर्यंत	०१

ब) कमी व्याज दराच्या ठेवीचे प्रमाण (लो कॉस्ट डिपॉझीट्स)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	५०% पेक्षा जास्त	१०
२	४०% पेक्षा जास्त ते ५०% पर्यंत	०८
३	३०% पेक्षा जास्त ते ४०% पर्यंत	०६
४	२०% पेक्षा जास्त ते ३०% पर्यंत	०४
५	२०% किंवा त्यापेक्षा कमी	००

८) ॲव्हरेज कॉस्ट ऑफ फंड्स (एकूण गुण १०)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	५% पर्यंत	१०
२	५% पेक्षा जास्त ते ६% पर्यंत	०८
३	६% पेक्षा जास्त ते ७% पर्यंत	०६
४	७% पेक्षा जास्त ते ८% पर्यंत	०४
५	८% पेक्षा जास्त	००

९) सी.आर.आर. / एस.एल.आर (एकूण गुण १०)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	सी.आर.आर. व एस.एल.आर. चे उल्लंघन झालेले नसल्यास	१०
२	सी.आर.आर. चे उल्लंघन नाही परंतु एस.एल.आर. चे एक वेळा उल्लंघन	०८
३	सी.आर.आर. चे उल्लंघन नाही परंतु एस.एल.आर. चे दोन वेळा उल्लंघन	०६
४	एस.एल.आर. चे उल्लंघन नाही परंतु सी.आर.आर. चे एक वेळा उल्लंघन	०४
५	एस.एल.आर. चे उल्लंघन नाही परंतु सी.आर.आर. चे दोन वेळा उल्लंघन	०२
६	वरीलपेक्षा जास्त वेळेस सी.आर.आर व एस.एल.आर चे उल्लंघन	००

१०) फिनान्शियल मार्जिन (एकूण गुण १०)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	४ % पेक्षा जास्त	१०
२	३ % पेक्षा जास्त ते ४ % पर्यंत	०८
३	२ % पेक्षा जास्त ते ३ % पर्यंत	०६
४	१ % पेक्षा जास्त ते २ % पर्यंत	०४
५	१ % पर्यंत	०२

११) अल्प मुदत पीक कर्जपुरवठा (एकूण गुण १०)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	दिलेल्या उद्दिष्टाप्रमाणे १०० % किंवा त्यापेक्षा जास्त	१०
२	८० % पेक्षा जास्त ते ९९ % पर्यंत	०८
३	७० % पेक्षा जास्त ते ८० % पर्यंत	०६
४	६० % पेक्षा जास्त ते ७० % पर्यंत	०४
५	५० % पेक्षा जास्त ते ६० % पर्यंत	०२
६	दिलेल्या उद्दिष्टाच्या ५० % किंवा त्यापेक्षा कमी	००

१२) प्राथमिक विकास संस्था सक्षम करण्यासाठी केलेल्या उपाय योजना (एकूण गुण १०)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	संस्था व्यस्त / अनिष्ट तफावतीतून बाहेर काढण्यासाठी केलेली आर्थिक मदत	०३
२	व्यस्त तफावतीतून बाहेर पडलेल्या संस्थांच्या प्रमाणात	०३
३	संस्था आर्थिकदृष्ट्या सक्षम करणेसाठी केलेली मदत	०२
४	विकास संस्थांसाठी राबविलेल्या विशेष योजना	०२

१३) संगणकीकरण (एकूण गुण १३)

अ.क्र.	तपशील	गुण	गुण
१	सी.बी.एस.		५
	अ पूर्णतः सीबीएस (शाखा व मुख्य कार्यालय)	०५	
	ब अंशतः सीबीएस (शाखा)	०३	
२	एटीएम संख्या		३
	अ एटीएम मशिन १५ पेक्षा जास्त बसविले असल्यास	०३	
	ब एटीएम मशिन १० ते १५ असल्यास	०२	
	क एटीएम मशिन १० पेक्षा कमी असल्यास	०१	
३	इतर सुविधा		
	अ आर.टी.जी.एस. / एन.ई.एफ.टी / एनी ब्रॅच बँकिंग सुविधा, आयएफएस कोड इ. सर्व सेवा	०.५०	०.५०
	ब मोबाईल बँकिंग, एस.एम.एस. अलर्ट सेवा	०१	०१
४	डाटा सेंटर व डी.आर. साईट स्वमालकीचे असल्यास	०.५०	०.५०
६	सिस्टीम ऑडीट व डेटा मायग्रेशन ऑडिट	०१	१
	अ सिस्टीम ऑडीट केले असल्यास	०.५०	
	ब डेटा मायग्रेशन ऑडीट केले असल्यास	०.५०	
७	आधार पेमेंट ब्रिज सिस्टम		२
	अ आधार पेमेंट ब्रिज सिस्टम असल्यास	०२	
	ब आधार पेमेंट ब्रिज सिस्टम नसल्यास	००	
	एकूण		१३

१४) व्यवस्थापन (एकूण गुण १२)

अ.क्र.	तपशील	गुण	गुण
१	संचालक मंडळ सभा पोटनियमानुसार आवश्यकतेप्रमाणे घेतल्या असल्यास	०१	२.५०
२	संचालक मंडळ सभा पोटनियमानुसार आवश्यकतेप्रमाणे घेतल्या नसल्यास	००	
३	कर्ज समिती सभा पोटनियमानुसार आवश्यकतेप्रमाणे घेतल्या असल्यास	०.५०	
४	कर्ज समिती सभा पोटनियमाप्रमाणे आवश्यकतेप्रमाणे घेतल्या नसल्यास	००	
५	गुंतवणूक समिती सभा पोटनियमानुसार आवश्यकतेप्रमाणे घेतल्या असल्यास	०.५०	
६	गुंतवणूक समिती सभा पोटनियमानुसार आवश्यकतेप्रमाणे घेतल्या नसल्यास	००	
७	ऑडिट कमिटी सभा पोटनियमानुसार आवश्यकतेप्रमाणे घेतल्या असल्यास	०.५०	
८	ऑडिट कमिटी सभा पोटनियमानुसार आवश्यकतेप्रमाणे घेतल्या नसल्यास	००	
९	संचालक सदस्य यांना प्रशिक्षण दिले असल्यास	०१	०२
१०	संचालक सदस्य यांना प्रशिक्षण दिले नसल्यास	००	
११	कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण दिले असल्यास	०१	
१२	कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण दिले नसल्यास	००	

१३	नाबार्ड तपासणी दोष दुरुस्ती अहवाल वेळेत पाठविला असेल तर	०.५०	२.५०
१४	नाबार्ड तपासणी दोष दुरुस्ती अहवाल वेळेत पाठविला नसेल तर	००	
१५	वैधानिक लेखापरीक्षण दोष दुरुस्ती अहवाल वेळेत पाठविला असेल तर	०.५०	
१६	वैधानिक लेखापरीक्षण दोष दुरुस्ती अहवाल वेळेत पाठविला नसेल तर	००	
१७	नाबार्डचे ओ.एस.एस. स्टेटमेंट्स वेळेत पाठविली असल्यास	०.५०	
१८	नाबार्डचे ओ.एस.एस. स्टेटमेंट्स वेळेत पाठविली नसल्यास	००	
१९	रिझर्व्ह बँकेचे स्टेटमेंट्स वेळेत पाठविली असल्यास	०.५०	
२०	रिझर्व्ह बँकेचे स्टेटमेंट्स वेळेत पाठविली नसल्यास	००	
२१	राज्य शासन व सहकार खाते यांच्याकडील विवरण पत्रके (Mandatory Returns) वेळे पाठविली असल्यास	०.५०	
२२	राज्य शासन व सहकार खाते यांच्याकडील विवरण पत्रके (Mandatory Returns) वेळे पाठविली नसल्यास	००	
२३	व्यवसाय वृद्धीचा तपशील पाहून जास्तीत जास्त गुण	०३	०३
२४	मुख्य कार्यकारी अधिकारी पदावर रिझर्व्ह बँक / नाबार्ड च्या निकषाप्रमाणे पात्र / योग्य अधिकारी असल्यास	०२	०२
२५	मुख्य कार्यकारी अधिकारी पदावर रिझर्व्ह बँक/नाबार्ड च्या निकषाप्रमाणे पात्र/ योग्य अधिकारी नसल्यास	००	
	एकूण		१२

१५) समाजाभिमुख कामकाज (एकूण गुण १५)

अ.क्र.	तपशील	गुण
१	सहकारी संस्थेसाठी योगदान	०३
	अ सभासद प्रशिक्षण	
	ब सहकारी संस्थांचे आर्थिक उन्नतीसाठी केलेले कामकाज	
	क विशेष कार्य	
२	जनतेसाठी दिलेले योगदान	०२
	अ शासकीय योजनेत लोकसहभाग / एफ एल सी ई.	
	ब विशेष कार्य	
३	सहकार चळवळीच्या विकासासाठी प्रयत्न	५
	अ शिबीर, चर्चासत्र आयोजन	
	ब शासकीय उपक्रमात सहभाग	
	क सहकार प्रचार, प्रसार, प्रसिध्दी	
	ड बचत गट प्रबोधन	
	ई शेतकरी मंडळ	
४	कलम ६९ मधील तरतुदीनुसार सहकारी / धर्मादाय / सार्वजनिक प्रयोजनासाठी निधी दिलेल्या संस्थांना	५

गुणतक्ता एकूण एकंदर

अ.क्र.	तपशिल	गुण
१	सी. आर. ए. आर.	१०
२	नक्तमूल्य (नेटवर्थ)	०५
३	सी. डी. रेशो	१०
४	ग्रॉस एन.पी.ए.	०५
५	थकबाकीचे प्रमाण	०५
६	कॉस्ट ऑफ मॅनेजमेंट	१०
७	अ) एकूण ठेवी, ब) कमी व्याज दराच्या ठेवीचे प्रमाणे (लो कॉस्ट	२०
८	अव्हरेज कॉस्ट ऑफ फंड्स	१०
९	सी.आर.आर. / एस.एल.आर.	१०
१०	फिनान्शियल मार्जिन	१०
११	अल्पमुदत पीक कर्ज पुरवठा	१०
१२	प्राथमिक विकास सेवा संस्था सक्षम करणेसाठी केलेल्या उपाय योजना	०७
१३	संगणकीकरण	१३
१४	व्यवस्थापन	१२
१५	समाजाभिमुख कामकाज	१५
	एकूण गुण	१५५

टिप :

१. ज्या बँका मागील पाच वर्षांपासून तोट्यात आहेत अशा बँका पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात याव्यात.
२. ज्या बँकावर मागील पाच वर्षांत कायदा कलम ८३ व ८८ ची कारवाई करण्यांत आली आहे अशा बँका पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात याव्यात.
३. संस्थेस ज्या प्रकारचा पुरस्कार प्राप्त झाला आहे त्या प्रकारच्या पुरस्कारासाठी ती संस्था पुढील ५ वर्ष अपात्र राहील.

अर्जाचा नमुना

प्रपत्र A बँकेची सर्वसाधारण माहिती

माहे मार्च 2024 अखेर

१) Name & Address of :

the Urban Coop Bank

२) Date of Registration :

३) Area of Operation & :

No. of Branches

४) Management — Name &

Tel No of Chairman :

Vice Chairman :

General Manager /C.E.O :

E Mail address :

Present grade of :

the bank (RBI)

Audit Classification for

Last 5 Years

५) Financial Information-

(Rs. in Lakhs)

	2022-23	2023-24
Paid up Share Capital		
Reserve		
C.R.A.R		
Net Profit		
Net Worth		
Deposit		
Borrowing		
Advances		
C.D. Ratio		

६) Whether Enquiry u/s 88 of Maharashtra Cooperative Societies Act 1960 of the bank was ordered ?

७) Whether RBI has given instructions u/s 35 of the Banking Regulation Act 1949 ?

- 1) C.R.A.R
- 2) Gross NPA %
Net NPA %
- 3) Date of A.G.M in time in last 5 years

2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24

- 4) Information regarding monthly BOD meetings for last five years.
(Minimum 1 meeting per month)

2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24

- 5) Return on Avg. Assets :- Profit before Tax

Average Total Assets

- 6) C.D. Ratio :-

Total Credit

Total Deposit + 75 % of Capital Fund

X 100

- 7) Ratio of Net Profit to Working Capital :-

- 8) Percentage of Nominal members to total members :-

- 9) Percentage of CASA deposite to total deposits :-

- 10) Ratio of Tier I Capital to Tier II Capital :-

- 11) Percentage of Divedend declared :-

- 12) Net Interest Margin = Interest Income — Interest paid on deposite

X 100

Average Total Assets

- 13) Ratio of non interest income to Total Income :-

- 14) Usage of Modern Technology in Banking :-

- 15) Cost of Management to working capital

= Total Expenses-(Interest paid + Provision for Taxation + other Provision)

x100

Net Working capital

(Net Working capital = Balance Sheet Total — Contra entry)

Seal Name & Sign of
Statutory / Internal Auditor

Seal Name & Sign of
Chief Executive Officer

टिप-

- १) अपूर्ण अर्ज निवडीसाठी पात्र असणार नाहीत.
- २) मागील ३ वर्षे लेखापरीक्षण 'अ' वर्ग असणा-या बँकाच पुरस्काराकरिता अर्ज करू शकतील.
- ३) प्रपत्र A मधील मुद्दा क्र. ६ चे उत्तर 'होय' असणाऱ्या बँका पुरस्काराकरिता अपात्र असतील.
- ४) अर्जासोबत मागील ३ वर्षांचे लेखापरीक्षण अहवाल व वार्षिक अहवाल जोडणे बंधनकारक राहिल.
- ५) अंतिम निवडीस पात्र झालेल्या प्रथम ५ बँकांचे लेखापरीक्षण अहवालामध्ये गंभीर दोष असल्यास त्याची सखोल तपासणी / छाननी केली जाईल व त्यानुसार निवडीबाबत अंतिम निर्णय घेण्यात येईल.
- ६) ज्या बँका मागील पाच वर्षांपासून तोटयात आहेत अशा बँका पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात याव्यात.
- ७) ज्या बँकावर मागील पाच वर्षात कायदा कलम ८३ व ८८ ची कारवाई करण्यांत आली आहे अशा बँका पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यांत याव्यात.
- ८) संस्थेस ज्या प्रकारचा पुरस्कार प्राप्त झाला आहे त्या प्रकारच्या पुरस्कारासाठी ती संस्था पुढील ५ वर्षे अपात्र राहिल

नागरी सहकारी बँका - गुणतक्ता

1. C.R.A.R

Sr. No	C.R.A.R	Marks
1	12% < C.R.A.R	10
2	10% < CRAR ≤ 12%	8
3	9% < CRAR ≤ 10%	5
4	9% = CRAR	3
5	CRAR < 9%	0

2. N.P.A.

A.	Gross N.P.A.	Marks
1	Gross NPA ≤ 5%	5
2	5% < Gross NPA ≤ 7%	3
3	Gross NPA > 7%	0
B.	Net N.P.A.	Marks
1	Net N.P.A. < 1%	5
2	1% < Net N.P.A ≤ 3%	3
3	Net NPA > 3%	0

3. Cost of Management to Working Capital

Sr.No	Cost of Management to Working Capital	Marks
1	Cost ≤ 2%	10
2	2% < Cost ≤ 2.5%	8
3	2.5% < Cost ≤ 3%	5
4	3% < Cost ≤ 4%	3
5	Cost > 4%	0

4. Return on Avg. Assets

Sr. No	Return on Avg. Assets	Marks
1	Return > 1.25%	10
2	1% < Return ≤ 1.25%	8
3	0.75% < Return ≤ 1%	5
4	0.50% < Return ≤ 0.75%	3
5	Return < 0.50%	0

Formula : Return on Average Assets = $\frac{\text{Profit Before Tax}}{\text{Average Total Assets}}$

Average Total Assets

5. C.D. Ratio

Sr. No	C.D. Ratio	Marks
1	$65\% < CD < 70\%$	10
2	$60\% < CD \leq 65\%$	8
3	$55\% < CD \leq 60\%$	5
4	$50\% < CD \leq 55\%$	3
5	$CD < 50\%$	0

While calculating CD Ratio, kindly add 75% of Capital funds to the deposits.

6. Ratio of Net profit to Working Capital

Sr. No	Ratio of Net profit to Working Capital	Marks
1	Ratio $> 2\%$	10
2	$1.75\% < \text{Ratio} \leq 2\%$	8
3	$1.50\% < \text{Ratio} \leq 1.75\%$	5
4	$1\% < \text{Ratio} \leq 1.50\%$	3
5	Ratio $< 1\%$	0

7. Percentage of Nominal members to total members

Sr. No	Percentage of Nominal members to total members	Marks
1	$P < 5\%$	10
2	$10\% > P \geq 5\%$	8
3	$15\% > P \geq 10\%$	5
4	$20\% > P \geq 15\%$	3
5	$P \geq 20\%$	0

8. Percentage of CASA deposit to total deposits

Sr. No	Percentage of CASA deposit to total deposits	Marks
1	CASA $> 55\%$	10
2	$50\% < \text{CASA} \leq 55\%$	8
3	$45\% < \text{CASA} \leq 50\%$	5
4	$40\% < \text{CASA} \leq 45\%$	3
5	$40\% > \text{CASA}$	0

9. Ratio of Tier I Capital to Tier II Capital

Sr. No	Ratio of Tier I Capital to Tier II Capital	Marks
1	Ratio $> 2\%$	10
2	$1.5\% < \text{Ratio} \leq 2\%$	8
3	$1.25\% < \text{Ratio} \leq 1.5\%$	5
4	$1\% < \text{Ratio} \leq 1.25\%$	3
5	Ratio $< 1\%$	0

10. Percentage of Dividend declared

Sr. No	Percentage of Dividend declared	Marks
1	Div > 14%	10
2	12% < Div ≤ 14%	8
3	10% < Div ≤ 12%	5
4	8% < Div ≤ 10%	3
5	Div < 8%	0

11. Net Interest Margin (NIM)

Sr. No	Net Interest Margin	Marks
1	NIM > 3.5%	10
2	3% < NIM ≤ 3.5%	8
3	2.5% < NIM ≤ 3%	5
4	1.5% < NIM ≤ 2.5%	3
5	NIM ≤ 1.5%	0

Formula: NIM = $\frac{\text{Interest Income} - \text{Interest paid on deposits}}{\text{Average Total Assets}}$

12. Ratio of non interest income to Total income

Sr. No	Ratio of non interest income to Total income	Marks
1	Ratio > 5%	10
2	4% < Ratio ≤ 5%	8
3	3% < Ratio ≤ 4%	5
4	Ratio = 3%	3
5	Ratio < 3%	0

13. Usage of Modern Technology in Banking

Sr. No	Usage of Modern Technology in Banking	Marks
1	CBS, RUPAY ATM card, VISA card, Eco Banking, Mobile banking, SMS Banking	10
2	CBS, ATM connectivity with others banks, SMS Banking	8
3	CBS, ATM Branch connectivity (All Branches), RTGS / NEFT	5
4	CBS	3
5	Non CBS (except Unit Banks)	0

14. AGM held on or before 14 th August or 30 th September (As applicable)

Sr. No	AGM held in stipulated period	Marks
1	For 5 times in last consecutive 5 years	10
2	For 4 times in last consecutive 5 years	8
3	For 3 times in last consecutive 5 years	5
4	For 2 times in last consecutive 5 years	3
5	Only once in last consecutive 5 years	0

15. Board of Directors meetings held regularly once in a month

Sr. No	Board of Directors meetings held regularly once in a month	Marks
1	For 5 years in last consecutive 5 years	5
2	For 4 years in last consecutive 5 years	4
3	For 3 years in last consecutive 5 years	3
4	For 2 years in last consecutive 5 years	2
5	For 1 year in last consecutive 5 years	0

16. Whether CEO / MD is confirming to fit and proper criteria as per R.B.I. guidelines

YES	5
NO	0

17. As per section 69 contribution given to Co-operative / Charitable / Public purpose.

YES	5
No	0

Total Marks — 155

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग - ब

एकूण गुण-३५

सहकारी साखर कारखाने

अ.क्र.	तपशील	पैकी गुण	एकूण गुण
१	गाळप क्षमता (किमान १६० दिवस)		५
	अ गाळप क्षमता १००% ते १२५% पेक्षा कमी वापरली असल्यास	५	
	ब गाळप क्षमता ८०% ते १००% पेक्षा कमी वापरली असल्यास	३	
	क गाळप क्षमता ६०% ते ८०% पेक्षा कमी वापरली असल्यास	२	
	ड ६०% पेक्षा कमी गाळप क्षमता वापरली असल्यास	०	
	इ गाळप क्षमता १२५% ते १५०% पेक्षा कमी वापरली असल्यास	४	
	ई गाळप क्षमता १५०% ते २००% पेक्षा कमी वापरली असल्यास	३	
	फ गाळप क्षमता २००% किंवा त्यापेक्षा जास्त वापरली असल्यास	०	
२	एफ.आर.पी. / एस. एम. पी. पेक्षा जास्त दर		५
	अ मागील ३ वर्षात निव्वळ एफ.आर.पी. पेक्षा १०% जादा दर दिल्यास	५	
	ब मागील ३ वर्षात निव्वळ एफ.आर.पी. पेक्षा ५% जादा दर दिल्यास	३	
	क एफ.आर.पी. प्रमाणे दर दिल्यास	१	
३	अ नक्तमूल्य व बाहेरील कर्ज उभारणी मर्यादा		
	१ नक्तमूल्य मागील २ वर्षात अधिक (+) असल्यास व लाभांश दिला असल्यास	२	
	२ नक्तमूल्य मागील १ वर्षात अधिक (+) असल्यास व लाभांश दिला असल्यास	१	
	३ मागील (लगतच्या) वर्षात नक्तमूल्य उणे (-) असल्यास	०	
	ब बाहेरील कर्ज उभारणी मर्यादा		१
	१ बाहेरील कर्ज उभारणी मर्यादेचे उल्लंघन झाले नसल्यास	१	
	२ बाहेरील कर्ज उभारणी मर्यादेचे उल्लंघन झाले असल्यास	०	
४	सहवीज निर्मिती प्रकल्प		५
	अ सहवीज प्रकल्प उभारणी केला असल्यास	२	
	ब सहवीज निर्मिती प्रकल्पाचा वापर ९०% ते १००% केला असल्यास	३	
	क सहवीज निर्मिती प्रकल्पाचा वापर ७५% किंवा त्यापेक्षा जास्त व ९०% पेक्षा कमी असल्यास	१	
	ड सहवीज निर्मिती प्रकल्पाचा वापर ७५% पेक्षा कमी असल्यास	०	

अ.क्र.	तपशील	पैकी गुण	एकूण गुण
५	साखरे व्यतिरिक्त इतर उत्पादित घटक निर्मिती		३
	अ मद्यार्क निर्मिती / इथेनॉल निर्मिती / खत निर्मिती / बायोगॅस उभारणी केली असल्यास	१	
	ब मद्यार्क निर्मिती / इथेनॉल निर्मिती / खत निर्मिती / बायोगॅस प्रकल्पातून ८०% पेक्षा जास्त ते १००% वापर केला असल्यास	२	
	क मद्यार्क निर्मिती / इथेनॉल निर्मिती / खत निर्मिती / बायोगॅस प्रकल्पातून ६०% पेक्षा जास्त ते ८०% वापर केला असल्यास	१	
६	साखर निर्यात		१
	अ मागील सलग २ वर्ष किंवा त्यापेक्षा जास्त कालावधीत कच्ची किंवा पांढरी साखर निर्यात केली असल्यास	१	
	ब मागील एक वर्षात कच्ची किंवा पांढरी साखर निर्यात केली असल्यास	०.५	
	क मागील एक वर्षात कच्ची किंवा पांढरी साखर निर्यात केली नसल्यास	०	
७	अ) ऊस विकास कार्यक्रम राबविणे		३
	अ ऊस विकास कार्यक्रम राबविला असल्यास ५ वर्षांपूर्वीच्या सरासरी उत्पादकतेपेक्षा किमान १०% पेक्षा जास्त उत्पादकता वाढ असल्यास	३	
	ब ऊस विकास कार्यक्रम राबविला असल्यास ५ वर्षांपूर्वीच्या सरासरी उत्पादकतेपेक्षा ५% ते १०% उत्पादकता वाढ असल्यास	२	
	क ऊस विकास कार्यक्रम राबविला असल्यास ५ वर्षांपूर्वीच्या सरासरी उत्पादकतेपेक्षा किमान ५% पेक्षा कमी उत्पादकता वाढ असल्यास	०	
	ब) साखर उतारा		२
	अ मागील वर्षी, मागील ५ वर्षांच्या सरासरी साखर उतार्यापेक्षा ०.५०% पेक्षा जास्त साखर उतार्यात वाढ असल्यास	२	
	ब मागील वर्षी, मागील ५ वर्षांच्या सरासरी साखर उतार्यापेक्षा ०.२५% ते ०.५० % साखर उतार्यात वाढ असल्यास	१	
	क मागील वर्षी, मागील ५ वर्षांच्या सरासरी साखर उतार्यापेक्षा ०.२५% पेक्षा कमी साखर उतार्यात वाढ असल्यास	०	
८	रोजगार निर्मिती (मंजूर स्टाफ पॅटर्न प्रमाणे)		२
	अ मंजूर स्टाफ पॅटर्न प्रमाणे १००% रोजगार निर्मिती केली असल्यास व कारखाना नफ्यात असल्यास	२	
	ब मंजूर स्टाफ पॅटर्नच्या ७०% ते १०० % पेक्षा कमी रोजगार निर्मिती केली असल्यास व कारखाना नफ्यात असल्यास	१	
	क मंजूर स्टाफ पॅटर्नच्या ७०% पेक्षा कमी रोजगार निर्मिती केली असल्यास	०	
	ड मंजूर स्टाफ पॅटर्नपेक्षा जास्त रोजगार निर्मिती केली असल्यास	०	

अ.क्र.	तपशील	पैकी गुण	एकूण गुण
९	गोडावून उभारणी		१
	अ आवश्यक क्षमतेएवढी गोडावून उभारणी केली असल्यास	१	
	ब आवश्यक क्षमतेपेक्षा कमी गोडावून उभारणी केली असल्यास	०.५	
	क गोडावून उभारणी केली नसल्यास	०	
१०	शासकीय कर्ज व भागभांडवल परतफेड		३
	अ शासकीय कर्ज, भागभांडवल मुदतीत परतफेड केली असल्यास	३	
	ब शासकीय कर्ज, भागभांडवल यांची ५०% पर्यंत थकबाकी असल्यास	२	
	क शासकीय कर्ज, भाग भांडवल यांची ५०% पेक्षा जास्त थकबाकी असल्यास	०	
११	कार्यक्षेत्रातील संपूर्ण गाळप करुन कार्यक्षेत्राबाहेरील ऊस गाळपबाबत		२
	अ कारखाना क्षमतेच्या ८०% ऊस कारखाना क्षेत्रातच ऊस उपलब्ध असून तो १००% गाळप केला असल्यास	२	
	ब कारखाना क्षमतेच्या ६०% ऊस कारखाना क्षेत्रातच ऊस उपलब्ध असून तो सर्व गाळप केला असल्यास व १०% पर्यंत कार्यक्षेत्राबाहेरील ऊस गाळप केला असल्यास	१	
	क कारखाना क्षमतेच्या ६०% पेक्षा कमी ऊस कारखानाक्षेत्रात उपलब्ध असून तो १००% गाळप केला असल्यास व २०% पेक्षा जास्त कार्यक्षेत्राबाहेरील ऊस गाळप केला असल्यास	०	

भाग- क
सहकारी साखर कारखाने

समाजाभिमुख कामकाज			
एकूण गुण १५ (सहकारी संस्थेसाठी) + १५ = ३०			
अ.क्र.	बाब	पैकी गुण	एकूण गुण
१	सहकारी संस्थेसाठी योगदान		५
	अ सहकारी संस्थांसाठी नेतृत्व	२	
	ब सहकारी संस्थांच्या आर्थिक उन्नतीसाठी कामकाज	२	
	क विशेष कार्य	१	
२	लोकांसाठी केलेले योगदान		५
	अ शासकीय योजनेत लोकसहभाग	२	
	ब सहकार प्रचार, प्रसार व प्रसिध्दी	२	
	क विशेष कार्य	१	
३	सहकार चळवळीच्या विकासासाठी प्रयत्न		५
	अ शिबीर / चर्चासत्र आयोजित करणे	२	
	ब संचालक / सभासद व कर्मचारी यांचे प्रशिक्षण	१	
	क शासकीय उपक्रमात सहभाग	१	
	ड बचत गट प्रबोधन	१	
४	अ कारखान्याच्या किमान ५० टक्के ऊस उत्पादन सभासदांनी ठिबक पध्दत केली नसल्यास	१०	१०
	ब कारखान्याच्या किमान ५० टक्के ऊस उत्पादक सभासदांनी ठिबक पध्दत केली नसल्यास	०	
५	कलम ६९ मधील तरतुदीनुसार सहकारी / धर्मादाय / सार्वजनिक प्रयोजनासाठी निधी दिलेल्या संस्थांना	५	५

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग — ब एकूण गुण - ३५

सहकारी सूतगिरणी

अ.क्र.		तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	कापूस उपयोगिता			३
	अ	कार्यक्षेत्रातील १००% कापूस उपयोगिता केली असल्यास	३	
	ब	कार्यक्षेत्रातील ५० % पेक्षा जास्त ते १०० % पेक्षा कमी कापूस उपयोगिता केली असल्यास	२	
	क	कार्यक्षेत्रातील किमान ५०% कापूस उपयोगिता केली असल्यास	१	
२	शासकीय कर्ज परतफेड			३
	अ	शासकीय कर्ज मुदतपूर्व परतफेड केली असल्यास	३	
	ब	शासकीय कर्ज मुदतीत परतफेड केली असल्यास	२	
	क	शासकीय कर्ज मुदतीत परतफेड केली नसल्यास	१	
३	चात्याची क्षमता			४
	अ	९० % पेक्षा जास्त चात्याची क्षमता वापरली असल्यास	४	
	ब	८० % पेक्षा जास्त ते ९० % चात्याची क्षमता वापरली असल्यास	३	
	क	५० % पेक्षा जास्त ते ८० % चात्याची क्षमता वापरली असल्यास	२	
	ड	५० % पर्यंत चात्याची क्षमता वापरली नसल्यास	०	
४	व्यवस्थापन खर्च			३
	अ	२ % पेक्षा कमी व्यवस्थापन खर्च असल्यास	३	
	ब	२ % ते ५ % पेक्षा कमी व्यवस्थापन खर्च असल्यास	२	
	क	५ % ते १० % पेक्षा कमी व्यवस्थापन खर्च असल्यास	१	
	ड	१० % किंवा त्यापेक्षा जास्त व्यवस्थापन खर्च असल्यास	०	
५	रोजगार निर्मिती (मंजूर स्टाफिंग पॅटर्न प्रमाणे)			२
	अ	मंजूर स्टाफ पॅटर्न प्रमाणे १००% रोजगार निर्मिती केली असल्यास	२	
	ब	मंजूर स्टाफ पॅटर्नच्या किमान ७०% रोजगार निर्मिती केली असल्यास	१	
	क	मंजूर स्टाफ पॅटर्नच्या ५० % किंवा त्यापेक्षा कमी रोजगार निर्मिती केली असल्यास	०	
	ड	मंजूर स्टाफ पॅटर्नपेक्षा जास्त रोजगार निर्मिती केली असल्यास	०	
६	स्टँडींग नॉर्म्सप्रमाणे तांत्रिक गुणवत्ता (युनिट प्रोडक्शन) (४० कन्व्हर्शन काउंट)			
	अ	पी ग्राम ४० काउंट रुपांतरीत — १०१ ते ११० ग्रॅम	२	
	ब	पी ग्राम ४० काउंट रुपांतरीत — ८० ते १०० ग्रॅम	१	
	क	पी ग्राम ४० काउंट रुपांतरीत — ७९ व त्यापेक्षा कमी	०	
७	सभासदांसाठी सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजन			२
	अ	सभासदांसाठी सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजन केले असल्यास	२	
	ब	सभासदांसाठी सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजन केले नसल्यास	०	

८	गोडावून उभारणी			२
	अ	आवश्यक क्षमतेएवढी गोडावून उभारणी केली असल्यास	२	
	ब	आवश्यक क्षमतेपेक्षा कमी गोडावून उभारणी केली असल्यास	१	
	क	गोडावून उभारणी केली नसल्यास	०	
९	उत्पादित माल आंतरराष्ट्रीय स्तरावर निर्यात			३
	अ	उत्पादित माल आंतरराष्ट्रीय स्तरावर निर्यात केला असल्यास — ५० % किंवा त्यापेक्षा जास्त (उत्पादित मालाच्या)	३	
	ब	उत्पादित माल आंतरराष्ट्रीय स्तरावर निर्यात केला असल्यास — ३० % ते ५० % पेक्षा कमी (उत्पादित मालाच्या)	२	
	क	उत्पादित माल आंतरराष्ट्रीय स्तरावर निर्यात केला असल्यास — २० % ते ३० % पेक्षा कमी (उत्पादित मालाच्या)	१	
	ड	उत्पादित माल आंतरराष्ट्रीय स्तरावर निर्यात केला असल्यास — २० % पेक्षा कमी (उत्पादित मालाच्या)	०	
१०	सभासदांसाठी वैद्यकीय सुविधा			२
	अ	सभासदांसाठी वैद्यकीय सुविधा उभारली असल्यास	२	
	ब	सभासदांसाठी वैद्यकीय सुविधा उभारली नसल्यास	०	
११	नफा / तोटा			५
	अ	मागील सलग ५ वर्षे नफा, १०% डिक्लिंड	५	
	ब	मागील सलग ५ वर्षात ४ वर्षे नफा, १०% डिक्लिंड	४	
	क	मागील सलग ५ वर्षात ३ वर्षे नफा, १०% डिक्लिंड	३	
	ड	मागील सलग ५ वर्षात २ वर्षे नफा, १०% डिक्लिंड	२	
	इ	मागील सलग ५ वर्षात १ वर्षे नफा, १०% डिक्लिंड	१	
	ई	मागील सलग ५ वर्षात तोटा असल्यास	०	
१२	तांत्रिक गुणवत्ता (युनिट प्रोडक्शन) एचओके — ऑपरेटिंग एव्हर्स टु प्रोड्यूस १०० के.जी. ऑफ यार्न			२
	अ	एचओके १२ असल्यास	२	
	ब	एचओके १२.१ ते २०.० असल्यास	१	
	क	एचओके २० पेक्षा अधिक असल्यास	०	
१३	इलेक्ट्रीसिटी कन्झमशन — युनिट / के. जी.			२
	अ	५ व त्यापेक्षा कमी	२	
	ब	५.१ ते ७	१	
	क	७.१ व त्यापेक्षा अधिक	०	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग - ब

एकूण गुण - ३५

सहकारी दुग्ध संस्था / संघ

अ. क्र.	तपशिल						पैकी गुण	एकूण गुण	
१	खातेदार सभासद (मागील ५ वर्षात)							५	
	अ	कार्यक्षेत्रातील १००% खातेदार सभासद असल्यास					५		
	ब	कार्यक्षेत्रातील ८० % ते १०० % पेक्षा कमी खातेदार सभासद असल्यास					४		
	क	कार्यक्षेत्रातील ७०% ते ८० % पेक्षा कमी खातेदार सभासद असल्यास					३		
	ड	कार्यक्षेत्रातील ६०% ते ७० % पेक्षा कमी खातेदार सभासद असल्यास					२		
	इ	कार्यक्षेत्रातील ६०% पेक्षा कमी खातेदार सभासद असल्यास					१		
२	मागील ५ वर्षातील सरासरी प्रति दिन दुध संकलन (लिटर मध्ये)							५	
	प्राथमिक दुग्ध सहकारी संस्था		तालुका सहकारी दुग्ध संघ		जिल्हा संघ दुग्ध संघ	राज्य सह दुग्ध संघ			
	पश्चिम महाराष्ट्र	उर्वरित महाराष्ट्र	पश्चिम महाराष्ट्र	उर्वरित महाराष्ट्र					
	अ	२,००० पेक्षा जास्त	१,५०० पेक्षा जास्त	१,००,००० पेक्षा जास्त	७५,००० पेक्षा जास्त	१,५०,००० पेक्षा जास्त	७,००,००० पेक्षा जास्त		५
	ब	१,५०१ ते २०००	१,००१ ते १५००	७५,००१ ते १,००,०००	५०,००१ ते ७५,०००	१,२५,००१ ते १,५०,०००	६,००,००१ ते ७,००,०००		४
	क	१,००१ ते १५००	५०१ ते १०००	५०,००१ ते ७५,०००	३०,००१ ते ५०,०००	१,००,००१ ते १,२५,०००	५,००,००१ ते ६,००,०००		३
	ड	५०१ ते १०००	२५१ ते ५००	३०,००१ ते ५०,०००	२०,००१ ते ३०,०००	७५,००१ ते १,००,०००	४,००,००१ ते ५,००,०००		२
	इ	२५० ते ५००	१०० ते २५०	२०,००० ते ३०,०००	१०,००० ते २०,०००	५०,००० ते ७५,०००	३,००,००० ते ४,००,०००		१
३	संस्थेचे इतर व्यवसाय							५	
	अ	पशुखाद्य विक्री केंद्र असल्यास					३		
	ब	वैद्यकीय सेवा असल्यास					२		

४	मागील ५ वर्षांची द्रवपदार्थ (दुग्धजन्य) निर्मिती वार्षिक उलाढाल (रु. लाखात)							५	
	प्राथमिक दुग्ध सहकारी संस्था		तालुका सहकारी दुग्ध संघ		जिल्हा दुध संघ	राज्य सह. दुध संघ			
	पश्चिम महाराष्ट्र	उर्वरित महाराष्ट्र	पश्चिम महाराष्ट्र	उर्वरित महाराष्ट्र					
	अ	५० लाख पेक्षा जास्त	२५ लाख पेक्षा जास्त	१ कोटी पेक्षा जास्त	७५ लाखपेक्षा जास्त	२ कोटी पेक्षा जास्त	६०० कोटी पेक्षा जास्त		५
	ब	२५ लाखपेक्षा जास्त ते ५० लाख	२० लाखपेक्षा जास्त ते २५ लाख	७५ लाखपेक्षा जास्त ते १ कोटी	५० लाखपेक्षा जास्त ते ७५ लाख	१.५० कोटीपेक्षा जास्त ते २ कोटी	५०० कोटी पेक्षा जास्त ते ६०० कोटी		४
	क	१५ लाखपेक्षा जास्त ते २५ लाख	१५ लाखपेक्षा जास्त ते २० लाख	५० लाखपेक्षा जास्त ते ७५ लाख	२५ लाखपेक्षा जास्त ते ५० लाख	१ कोटीपेक्षा जास्त ते १.५० कोटी	४०० कोटी पेक्षा जास्त ते ५०० कोटी		३
	ड	१० लाखपेक्षा जास्त ते १५ लाख	१० लाखपेक्षा जास्त ते १५ लाख	२५ लाखपेक्षा जास्त ते ५० लाख	१५ लाखपेक्षा जास्त ते २५ लाख	७५ लाखपेक्षा जास्त ते १ कोटी	३०० कोटी पेक्षा जास्त ते ४०० कोटी		२
	इ	५ ते १० लाख	५ ते १० लाख	१५ ते २५ लाख	१० ते १५ लाख	५० लाख ते ७५ लाख	२०० कोटी ते ३०० कोटी		१
५	शितकरण व पाश्चरायझेशन सुविधा						६		
	अ	संस्थेचा स्वतःचा शितकरण प्रकल्प						३	
	ब	संस्थेचा स्वतःचा पाश्चरायझेशन प्रकल्प						३	
६	संस्थेची स्वतःची वितरण व्यवस्था						४		
	अ	स्थानिक पातळी						२	
	ब	तालुका पातळी						२	
७	संस्थेची स्वतःची गोडावून व वाहतूकीसाठी वाहनांची सुविधा						५		
	अ	गोडावून सुविधा						२	
	ब	वाहन सुविधा						३	

सहकार पुरस्कारासाठीचे निकष

सहकारी गृहनिर्माण संस्था

पात्रता :- १. ज्या वर्षाचा पुरस्कार द्यायचा आहे ते वर्ष ग्राह्य धरून ज्या सहकारी गृहनिर्माण संस्थांची नोंदणी होऊन ५ वर्षे पूर्ण झालेली आहेत अशाच संस्था स्पर्धेसाठी पात्र राहतील.

२. भाडेकरू सहभागीदारी (फ्लॅट टाईप) याच संस्था पात्र राहतील.

सदरचे पुरस्कार खालील नमूद २ गटातील संस्थांना स्वतंत्ररित्या देण्यात येतील.

गट अ — १०० पर्यंत सभासद संख्या असलेल्या संस्था

गट ब — १०० पेक्षा जास्त सभासद संख्या असलेल्या संस्था

एकूण गुण १०५

अ. क्र.	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	१ मागील ५ वर्षातील सर्वसाधारण सभा एकूण गुण		१०
	मुदतीत सभा		८
	अ ५ वर्षात ५ वेळा मुदतीत सभा घेतल्या असल्यास	८	
	ब ५ वर्षात ४ वेळा मुदतीत सभा घेतल्या असल्यास	६	
	क ५ वर्षात ३ वेळा मुदतीत सभा घेतल्या असल्यास	४	
	ड ५ वर्षात २ वेळा मुदतीत सभा घेतल्या असल्यास	२	
	२ सभासद उपस्थिती		२
	अ सभेस ५०% पेक्षा जास्त सभासदांची उपस्थिती असल्यास	२	
	ब सभेस ५०% पेक्षा जास्त सभासदांची उपस्थिती नसल्यास	०	
२	व्यवस्थापन समिती सभा		५
	अ मागील सलग ५ वर्षात दरमहा १ प्रमाणे कमीत कमी ६० सभा घेतल्या असल्यास	५	
	ब मागील सलग ५ वर्षात दरमहा १ प्रमाणे कमीत कमी ६० सभा घेतल्या नसल्यास	२	
३	कायदेशीर कारवाई (कलम ७७/७८/७९(२)/८३/८८		५
	अ नोंदणीपासून कोणतीही कायदेशीर कारवाई झाली नसल्यास	५	
	ब नोंदणीपासून कलम ७७(अ) अन्वये कारवाई झाली असल्यास	२	
	क कलम ७८/७९(२)/८३/८८ नुसार कोणतीही कारवाई झाली असल्यास	०	
४	लेखापरीक्षण अहवाल व दोष दुरुस्ती अहवाल		१०
	अ मागील ५ वर्षात सलग अ वर्ग मिळाला असल्यास व दोष दुरुस्ती विहीत मुदतीत सादर केली असल्यास	८ (अ वर्ग) + २ (दोषदुरुस्ती अहवाल)	
	ब मागील ५ वर्षांपैकी ४ वर्षे 'अ' वर्ग व १ वर्ष 'ब' वर्ग मिळाला असल्यास व दोष दुरुस्ती विहीत मुदतीत सादर केली असल्यास	६ (४ वेळा अ वर्ग + १ वेळा ब वर्ग) + २ (दोषदुरुस्ती अहवाल)	
	क मागील ५ वर्षांपैकी ३ वर्षे 'अ' वर्ग व २ वर्ष 'ब' वर्ग मिळाला असल्यास व दोष दुरुस्ती विहीत मुदतीत सादर केली असल्यास	४ (३ वेळा अ वर्ग + २ वेळा ब वर्ग) + २ (दोषदुरुस्ती अहवाल)	

५	संस्थेचे दफ्तर			४
	अ	संस्था कामकाज संपूर्ण संगणीकृत असल्यास	१	
		संस्था कामकाज संपूर्ण संगणीकृत नसल्यास	०	
	ब	सर्व भागदाखले दिले असल्यास	१	
		सर्व भागदाखले दिले नसल्यास	०	
	क	सर्व नोंदवह्या असल्यास	१	
		सर्व नोंदवह्या नसल्यास	०	
	ड	संस्थेचे अभिलेख योग्य जतन केले असल्यास	१	
		संस्थेचे अभिलेख योग्य जतन केले नसल्यास	०	
६	सभासद तक्रारी (मागील ५ वर्षात)			४
	अ	एकूण सभासदांपैकी १० % पेक्षा जास्त सभासदांच्या तक्रारी असल्यास	०	
	ब	एकूण सभासदांपैकी ५ % पेक्षा जास्त व १० % पेक्षा कमी सभासदांच्या तक्रारी असल्यास	२	
	क	एकूण सभासदांपैकी १ % पेक्षा जास्त सभासदांच्या व ५ % पेक्षा कमी सभासदांच्या तक्रारी असल्यास	३	
	ड	एकूण सभासदांपैकी १ % किंवा त्यापेक्षा कमी सभासदांच्या तक्रारी असल्यास	४	
७	सभासद नामनिर्देशन			५
	अ	एकूण सभासदांपैकी ९० % पेक्षा जास्त सभासदांचे नामनिर्देशन झाले असल्यास	५	
	ब	एकूण सभासदांपैकी ७० % ते ९० % सभासदांचे नामनिर्देशन झाले असल्यास	३	
	क	एकूण सभासदांपैकी ७० % पेक्षा कमी सभासदांचे नामनिर्देशन झाले असल्यास	०	
८	देखभाल शुल्क (मागील ५ वर्षात)			५
	अ	एकूण सभासदांपैकी ८० % पेक्षा जास्त ते १०० % सभासदांची वर्गणी वसूल केली असल्यास	५	
	ब	एकूण सभासदांपैकी ७० % पेक्षा जास्त ते ८० % सभासदांची वर्गणी वसूल केली असल्यास	३	
	क	एकूण सभासदांपैकी ६० % पेक्षा जास्त ते ७० % सभासदांची वर्गणी वसूल केली असल्यास	२	
	इ	एकूण सभासदांपैकी ६० % किंवा त्यापेक्षा कमी सभासदांची वर्गणी वसूल केली असल्यास	१	
९	वसुलीची कारवाई (कलम १०१ / कलम १५४ ब-२९)			३
	अ	सर्व थकबाकीदारांविरुद्ध कलम १०१ / कलम १५४ ब-२९ नुसार कारवाई केली असल्यास	३	
	ब	सर्व थकबाकीदारांविरुद्ध कलम १०१ / कलम १५४ ब-२९ नुसार कारवाई केली नसल्यास	०	
१०	निधींची आकारणी व गुंतवणूक			४
	१	अ निक्षेप निधी नियमानुसार आकारून व स्वतंत्र गुंतवणूक केली असल्यास	१	
		ब निक्षेप निधी नियमानुसार आकारून व स्वतंत्र गुंतवणूक केली नसल्यास	०	
	२	अ दुरुस्ती देखभाल निधी नियमानुसार आकारला असल्यास	१	
		ब दुरुस्ती देखभाल निधी नियमानुसार आकारला नसल्यास	०	
	३	अ राखीव निधींची स्वतंत्र गुंतवणूक केली असल्यास	१	
		ब राखीव निधींची स्वतंत्र गुंतवणूक केली नसल्यास	०	

	४	अ	शिक्षण निधी जमा केला असल्यास	१	
		ब	शिक्षण निधी जमा केला नसल्यास	०	
११		निधी खर्च पद्धत (मागील ५ वर्षात)			६
	१	अ	पोटनियमातील तरतुदीनुसार मोठ्या दुरुस्तीसाठी निविदा पद्धतीचा वापर करत असल्यास	३	
		ब	पोटनियमातील तरतुदीनुसार मोठ्या दुरुस्तीसाठी निविदा पद्धतीचा वापर करत नसल्यास	०	
	२	अ	पोटनियमातील तरतुदीनुसार निधी अंदाजपत्रक शिर्षावार मंजूर करून खर्च त्यानुसार केला असल्यास	३	
		ब	पोटनियमातील तरतुदीनुसार निधी अंदाजपत्रक शिर्षावार मंजूर करून खर्च त्यानुसार केला नसल्यास	०	
१२		नफा / तोटा			५
		अ	संस्था नफ्यात असल्यास	५	
		ब	संस्था तोट्यात असल्यास	०	
१३		इमारत सुविधा एकूण गुण			२०
	१	अ	इमारत व संस्थेच्या आवारात स्वच्छता असल्यास	२	
		ब	इमारत व संस्थेच्या आवारात स्वच्छता नसल्यास	०	
	२	अ	इमारत व इमारतीच्या आवारात सांडपाणी व्यवस्था योग्य असल्यास	२	
		ब	इमारत व इमारतीच्या आवारात सांडपाणी व्यवस्था योग्य नसल्यास	०	
	३	अ	पार्किंग व्यवस्था पोटनियमानुसार केली असल्यास	२	
		ब	पार्किंग व्यवस्था पोटनियमानुसार केली नसल्यास	०	
	४	अ	अंतर्गत विद्युत व्यवस्था योग्य असल्यास	२	
		ब	अंतर्गत विद्युत व्यवस्था योग्य नसल्यास	०	
	५	अ	संपूर्ण इमारतीचा विमा उतरविला असल्यास	२	
		ब	संपूर्ण इमारतीचा विमा उतरविला नसल्यास	०	
	६	अ	विद्युत प्रकाश व्यवस्था इमारतीत सर्व ठिकाणी योग्य प्रमाणात असल्यास	२	
		ब	विद्युत प्रकाश व्यवस्था इमारतीत सर्व ठिकाणी योग्य प्रमाणात नसल्यास	०	
	७	अ	संस्थेमध्ये कचरा व्यवस्थापन योग्यरितीने केले असल्यास	२	
		ब	संस्थेमध्ये कचरा व्यवस्थापन योग्यरितीने केले नसल्यास	०	
	८	अ	इमारतीच्या आवारात संस्थेने वृक्षारोपण केले असल्यास	२	
		ब	इमारतीच्या आवारात संस्थेने वृक्षारोपण केले नसल्यास	०	
	९	अ	संस्थेने सामुहिक सोलर सिस्टीम / सीएफएल दिवे बसविले असल्यास	२	
		ब	संस्थेने सामुहिक सोलर सिस्टीम / सीएफएल दिवे बसविले नसल्यास	०	
	१०	अ	संस्थेने वॉटर हार्वेस्टिंग केले असल्यास	२	
		ब	संस्थेने वॉटर हार्वेस्टिंग केले नसल्यास	०	
१४		अभिहस्तांतरण			५
		अ	इमारत व जागेचे अभिहस्तांतरण झाले असल्यास	५	
		ब	इमारत व जागेचे अभिहस्तांतरण झाले नसल्यास व मानीव अभिहस्तांतरणासाठी निबंधक यांचे कार्यालयाकडे अर्ज केला असल्यास	३	
		क	इमारत व जागेचे अभिहस्तांतरण झाले नसल्यास व मानीव अभिहस्तांतरणासाठी निबंधक यांचे कार्यालयाकडे अर्ज केला नसल्यास	०	
१५		तक्रार निवारण			५
		अ	संस्था पातळीवर सभासदांच्या तक्रारीचे १०० % निराकरण होत असल्यास	५	
		ब	संस्था पातळीवर सभासदांच्या तक्रारीचे १०० % निराकरण होत नसल्यास	०	

१६		इतर कार्यामध्ये सहभाग		२
	अ	शासकीय योजना उदा. मतदार नोंदणी, आधारकार्ड, नोंदणी, दुष्काळ किंवा भूकंप सहाय्यता निधी इ. मध्ये सहभाग असल्यास	२	
	ब	शासकीय योजना उदा. मतदार नोंदणी, आधारकार्ड, नोंदणी, दुष्काळ किंवा भूकंप सहाय्यता निधी इ. मध्ये सहभाग नसल्यास	०	
१७		इतर विशेष कार्य		२
	अ	विशेष कार्यामध्ये उदा. रक्तदान शिबीर, वृक्षारोपण कार्यक्रम, स्वातंत्र्यदिन / प्रजासत्ताक दिन कार्यक्रम आयोजित केले असल्यास	२	
	ब	विशेष कार्यामध्ये उदा. रक्तदान शिबीर, वृक्षारोपण कार्यक्रम, स्वातंत्र्यदिन / प्रजासत्ताक दिन कार्यक्रम आयोजित केले नसल्यास	०	
१८	अ	कलम ६९ मधील तरतुदीनुसार सहकारी / धर्मदाय / सार्वजनिक प्रयोजनासाठी निधी दिलेल्या संस्थांना एकूण गुण	५	५

टिप :

१. ज्या संस्थांवर मागील पाच वर्षांत कायदा कलम ८३ व ८८ ची कारवाई करण्यांत आली आहे अशा बँका पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात याव्यात.
२. संस्थेस ज्या प्रकारचा पुरस्कार प्राप्त झाला आहे त्या प्रकारच्या पुरस्कारासाठी ती संस्था पुढील ५ वर्ष अपात्र राहील.

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग - ब

एकूण गुण - ३५

औद्योगिक संस्था

अ.क्र.		तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१		कच्च्या मालाची उपयोगिता		५
	अ	कार्यक्षेत्रातील ७५ % ते १००% कच्च्या मालाची उपयोगिता केली असल्यास	५	
	ब	कार्यक्षेत्रातील ५० % ते ७५ % पेक्षा कमी कच्च्या मालाची उपयोगिता केली असल्यास	३	
	क	कार्यक्षेत्रातील २५ % ते ५० % पेक्षा कमी कच्च्या मालाची उपयोगिता केली असल्यास	२	
	ड	कार्यक्षेत्रातील २५ % पेक्षा कमी कच्च्या मालाची उपयोगिता केली असल्यास	१	
२		शासकीय निधी / कर्ज		५
	अ	शासकीय कर्जाची मुदतपूर्व परतफेड केली असल्यास	५	
	ब	शासकीय कर्जाची मुदतीत परतफेड केली असल्यास	३	
	क	शासकीय कर्ज घेतले नसल्यास	२	
	ड	शासकीय कर्जाची मुदतीत परतफेड केली नसल्यास	०	
३		व्यवस्थापन खर्च		३
	अ	५ % पर्यंत व्यवस्थापन खर्च असल्यास	३	
	ब	५ % पेक्षा जास्त ते १० % पर्यंत व्यवस्थापन खर्च असल्यास	२	
	क	१० % पेक्षा जास्त व्यवस्थापन खर्च असल्यास	०	
४		प्रशिक्षित सभासद		२
	अ	५० % ते १००% सभासद प्रशिक्षित असल्यास	२	
	ब	२५ % ते ५० % पेक्षा कमी सभासद प्रशिक्षित असल्यास	१	
	क	२५ % पेक्षा कमी सभासद प्रशिक्षित असल्यास	०	
५		पर्यावरण		२
	अ	संस्थेने पर्यावरण विभागाचे ना हरकत प्रमाणपत्र घेतले असल्यास	२	
	ब	संस्थेने पर्यावरण विभागाचे ना हरकत प्रमाणपत्र घेतले नसल्यास	०	
६		परिव्यव लेखापरिक्षण		२
	अ	संस्थेने परिव्यव लेखापरिक्षण करून घेतले असल्यास	२	
	ब	संस्थेने परिव्यव लेखापरिक्षण करून घेतले नसल्यास	०	

७		कर्मचारी विषयक		५
	अ	कर्मचारी भरती खात्याच्या पूर्वपरवानगीने केली असल्यास	१	
	ब	सर्व कर्मचारी संगणक प्रशिक्षित असल्यास	१	
	क	महिला कर्मचारी / कामगार असल्यास व त्यांना अद्ययावत सुविधा दिली असल्यास	१	
	ड	कर्मचारी निवास सुविधा उपलब्ध करून दिली असल्यास	१	
	इ	कर्मचारी वैद्यकीय सोयी सुविधा उपलब्ध करून दिली असल्यास	१	
८		माल साठा		३
	अ	आवश्यक साठवणूक क्षमतेच्या ७५ % ते १०० % साठवणूक क्षमता असल्यास	३	
	ब	आवश्यक साठवणूक क्षमतेच्या ५० % ते ७५ % पेक्षा कमी साठवणूक क्षमता असल्यास	२	
	ब	आवश्यक साठवणूक क्षमतेच्या ५० % पेक्षा कमी साठवणूक क्षमता असल्यास	१	
९		उत्पादन / विक्री		२
	अ	संस्था स्वतः विक्री करत असेल तर	२	
	ब	संस्था स्वतः व दलालामार्फत विक्री करत असेल तर	१	
		संस्था पूर्णतः दलालामार्फत विक्री करत असेल तर	०	
१०		सामाजिक कार्य		१
	अ	संस्थेने सामाजिक उपक्रम राबविले असल्यास	१	
	ब	संस्थेने सामाजिक उपक्रम राबविले नसल्यास	०	
११		नफा — तोटा		५
	अ	संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास + नफा विभागणीतून राखीव निधी उभारून त्याची स्वतंत्र गुंतवणूक केली असल्यास + नफा विभागणीतून डिव्हीडंट वाटप केला असल्यास	५	
	ब	संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास + नफा विभागणीतून राखीव निधी उभारून त्याची स्वतंत्र गुंतवणूक केली असल्यास	३	
	क	संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास	२	
	ड	संस्थेस तोटा असल्यास	०	

सहकारी संस्थेचे गुणवत्तेचे निकष

भाग — ब

एकूण गुण-३५

मजूर संस्था

अ.क्र.	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	सभासद कामकाज		५
	अ ७५% ते १००% सभासदांनी काम केले असल्यास	५	
	ब ५०% ते ७५ % पेक्षा कमी सभासदांनी काम केले असल्यास	३	
	क २५% ते ५० % पेक्षा कमी सभासदांनी काम केले असल्यास	२	
	ड २५% पेक्षा कमी सभासदांनी काम केले असल्यास	१	
२	कामकाज मुदत		२
	अ मुदतीत कामे पार पाडली असल्यास	२	
	ब मुदतीत कामे पार पाडली नसल्यास	०	
३	सदस्यांची सामाजिक सुरक्षितता		५
	अ सर्व सभासदांचा विमा उतरविला असल्यास	२	
	ब सभासदांचे बँक खात्यावर मजूरीची रक्कम जमा होत असल्यास	२	
	क १००% सभासदांना ओळखपत्राचे वाटप केले असल्यास	१	
४	अद्यावत तंत्रज्ञान		५
	अ सभासदांना नविन तंत्रज्ञान व सामुग्री अवगत करून दिले असल्यास	२	
	ब कर्मचारी वर्ग प्रशिक्षित असल्यास	२	
	क संस्थेच्या कामकाजासाठी तंत्रज्ञ यांची नेमणूक केली असल्यास	१	
५	महिला कामगार प्रोत्साहन		३
	अ ७५% ते १००% महिला कुशल कामगार सभासद असल्यास	३	
	ब ५०% ते ७५ % पेक्षा कमी महिला कुशल कामगार सभासद असल्यास	२	
	क २५% ते ५० % पेक्षा कमी महिला कुशल कामगार सभासद असल्यास	१	
	ड २५% पेक्षा कमी महिला कुशल कामगार सभासद असल्यास	०	
६	शासकीय निधी / कर्ज		३
	अ शासकीय कर्ज / निधी उभारणी केली नसल्यास	३	
	ब शासकीय कर्ज / निधी मुदतीत परतफेड केली असल्यास	२	
	ब शासकीय कर्ज / निधी उभारून त्याची परतफेड केली नसल्यास	०	
७	वित्तिय संस्थेचे अर्थसहाय्य		५
	अ वित्तिय संस्थेचे अर्थसहाय्य घेतले नसल्यास	५	
	ब वित्तिय संस्थेचे अर्थसहाय्य घेवून परतफेड केली असल्यास	३	
	क वित्तिय संस्थेचे अर्थसहाय्य घेवून अदयाप परतफेड केली नसल्यास	०	

८		सामाजिक कार्य		२
	अ	संस्थेने सामाजिक उपक्रम राबविला असल्यास	२	
	ब	संस्थेने सामाजिक उपक्रम राबविला नसल्यास	०	
९		नफा-तोटा		५
	अ	संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास + नफा विभागणीतून राखीव निधी उभारून त्याची स्वतंत्र गुंतवणुक केली असल्यास + नफा विभागणीतून डिव्हीडंड वाटप केला असल्यास	५	
	ब	संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास + नफा विभागणीतून राखीव निधी उभारून त्याची स्वतंत्र गुंतवणुक केली असल्यास	३	
	क	संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास	२	
	ड	संस्थेस तोटा असल्यास	०	

सहकारी संस्थेचे गुणवत्तेचे निकष

भाग - ब
जंगल कामगार संस्था

एकूण गुण-३५

अ.क्र.	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	सभासद कामकाज		५
	अ ७५% ते १००% सभासदांनी काम केले असल्यास	५	
	ब ५०% ते ७५ % पेक्षा कमी सभासदांनी काम केले असल्यास	३	
	क २५% ते ५० % पेक्षा कमी सभासदांनी काम केले असल्यास	२	
	ड २५% पेक्षा कमी सभासदांनी काम केले असल्यास	१	
२	कामकाज मुदत		२
	अ मुदतीत कामे पार पाडली असल्यास	२	
	ब मुदतीत कामे पार पाडली नसल्यास	०	
३	सदस्यांची सामाजिक सुरक्षितता		५
	अ सर्व सभासदांचा विमा उतरविला असल्यास	२	
	ब सभासदांचे बँक खात्यावर मजूरीची रक्कम जमा होत असल्यास	२	
	क १००% सभासदांना ओळखपत्राचे वाटप केले असल्यास	१	
४	अद्यावत तंत्रज्ञान		५
	अ सभासदांना नविन तंत्रज्ञान व सामुग्री अवगत करून दिले असल्यास	२	
	ब कर्मचारी वर्ग प्रशिक्षित असल्यास	२	
	क संस्थेच्या कामकाजासाठी तंत्रज्ञ यांची नेमणूक केली असल्यास	१	
५	महिला कामगार प्रोत्साहन		३
	अ ७५% ते १००% महिला कुशल कामगार सभासद असल्यास	३	
	ब ५०% ते ७५ % पेक्षा कमी महिला कुशल कामगार सभासद असल्यास	२	
	क २५% ते ५० % पेक्षा कमी महिला कुशल कामगार सभासद असल्यास	१	
	ड २५% पेक्षा कमी महिला कुशल कामगार सभासद असल्यास	०	
६	शासकीय निधी / कर्ज		३
	अ शासकीय कर्ज / निधी उभारणी केली नसल्यास	३	
	ब शासकीय कर्ज / निधी मुदतीत परतफेड केली असल्यास	२	
	ब शासकीय कर्ज / निधी उभारून त्याची परतफेड केली नसल्यास	०	
७	वित्तीय संस्थेचे अर्थसहाय्य		५
	अ वित्तीय संस्थेचे अर्थसहाय्य घेतले नसल्यास	५	
	ब वित्तीय संस्थेचे अर्थसहाय्य घेवून परतफेड केली असल्यास	३	
	क वित्तीय संस्थेचे अर्थसहाय्य घेवून अदयाप परतफेड केली नसल्यास	०	

८		सामाजिक कार्य		२
	अ	संस्थेने सामाजिक उपक्रम राबविला असल्यास	२	
	ब	संस्थेने सामाजिक उपक्रम राबविला नसल्यास	०	
९		नफा-तोटा		५
	अ	संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास + नफा विभागणीतून राखीव निधी उभारून त्याची स्वतंत्र गुंतवणुक केली असल्यास + नफा विभागणीतून डिव्हीडंड वाटप केला असल्यास	५	
	ब	संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास + नफा विभागणीतून राखीव निधी उभारून त्याची स्वतंत्र गुंतवणुक केली असल्यास	३	
	क	संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास	२	
	ड	संस्थेस तोटा असल्यास	०	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष
भाग — ब
उपसा सिंचन संस्था / पाणी पुरवठा संस्था

एकूण गुण - ३५

अ.क्र.	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	लाभक्षेत्रास पाणी पुरवठा		५
	अ ७५% ते १००% लाभक्षेत्रास पाणी पुरवठा केला असल्यास	५	
	ब ५०% ते ७५ % पेक्षा कमी लाभक्षेत्रास पाणी पुरवठा केला असल्यास	३	
	क २५% ते ५० % पेक्षा कमी लाभक्षेत्रास पाणी पुरवठा केला असल्यास	२	
	ड २५% पेक्षा कमी लाभक्षेत्रास पाणी पुरवठा केला असल्यास	१	
२	स्थावर मालमत्ता		५
	अ संस्थेची स्वमालकीची इमारत व यंत्रसामुग्री असल्यास	५	
	ब संस्थेची भाडोत्री इमारत असल्यास	२	
३	संस्था साधन सामुग्री व कर्मचारी सुरक्षितता		५
	अ सर्व साधन सामुग्रीचा व सर्व कर्मचाऱ्यांचा विमा उतरविला असल्यास	५	
	ब अंशतः साधन सामुग्रीचा व अंशतः कर्मचाऱ्यांचा विमा उतरविला असल्यास	३	
	क फक्त कर्मचारी यांचा विमा उतरविला असल्यास	२	
	ड साधन सामग्री / कर्मचारी विमा उतरविला नसल्यास	०	
४	अद्यावत तंत्रज्ञान		५
	अ सभासदांना नविन तंत्रज्ञान अवगत करून दिले असल्यास	५	
	ब संस्थेच्या कामकाजासाठी तंत्रज्ञ यांची नेमणूक केली असल्यास	३	
	क कर्मचारी वर्ग प्रशिक्षित असल्यास	१	
६	पाणीपट्टी वसुली		५
	अ ७५% ते १००% पाणीपट्टी वसुली असल्यास	५	
	ब ५०% ते ७५ % पेक्षा कमी पाणीपट्टी वसुली असल्यास	२	
	क २५% ते ५० % पेक्षा कमी पाणीपट्टी वसुली असल्यास	१	
	ड २५% पेक्षा कमी पाणीपट्टी वसुली असल्यास	०	
७	शासकीय निधी / कर्ज		३
	अ शासकीय कर्ज / निधी उभारणी केली नसल्यास	३	
	ब शासकीय कर्ज / निधी मुदतीत परतफेड केली असल्यास	२	
	क शासकीय कर्ज / निधी उभारून त्याची स्वतंत्र गुंतवणूक केली असल्यास	१	
८	सामाजिक कार्य		२
	अ संस्थेने सामाजिक उपक्रम राबविला असल्यास	२	
	ब संस्थेने सामाजिक उपक्रम राबविला नसल्यास	०	
९	नफा / तोटा		५
	अ संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास + नफा विभागीणीतून राखीव निधी उभारून त्याची स्वतंत्र गुंतवणूक केली असल्यास + नफा विभागीणीतून डिव्हीडंट वाटप केला असल्यास	५	
	ब संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास + नफा विभागीणीतून राखीव निधी उभारून त्याची स्वतंत्र गुंतवणूक केली असल्यास	३	
	क संस्थेस निव्वळ नफा असल्यास	२	
	ड संस्थेस तोटा असल्यास	०	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग - ब

एकूण गुण- ३५

हातमाग व यंत्रमाग संस्था

अ.क्र	तपशील	पैकी गुण	एकूण गुण
१	सूत उपयोगिता		५
	अ कार्यक्षेत्रातील १००% सूत उपयोगिता केली असल्यास	५	
	ब कार्यक्षेत्रातील ७५ % पेक्षा जास्त ते १०० % पेक्षा कमी सूत उपयोगिता केली असल्यास	४	
	क कार्यक्षेत्रातील ५० % पेक्षा जास्त ते ७५ % पेक्षा कमी सूत उपयोगिता केली असल्यास	३	
	ड कार्यक्षेत्रातील २५ % पेक्षा जास्त ते ५० % पेक्षा कमी सूत उपयोगिता केली असल्यास	२	
	इ कार्यक्षेत्रातील १० % पेक्षा जास्त ते २५ % पेक्षा कमी सूत उपयोगिता केली असल्यास	१	
	ई कार्यक्षेत्रातील १०% किंवा त्यापेक्षा कमी सूत उपयोगिता केली असल्यास	०	
२	शासकीय कर्ज परतफेड		५
	अ शासकीय कर्ज मुदतपूर्व परतफेड केली असल्यास	५	
	ब शासकीय कर्ज मुदतीत परतफेड केली असल्यास	३	
	क शासकीय कर्ज मुदतपूर्व परतफेड केली नसल्यास	०	
३	मागाची क्षमता		४
	अ ८० % पेक्षा जास्त ते १००% क्षमता वापरली असल्यास	४	
	ब ५० % पेक्षा जास्त ते ८०% क्षमता वापरली असल्यास	३	
	क ५०% पर्यंत क्षमता वापरली असल्यास	२	
	ड चात्याची क्षमता वापरली नसल्यास	०	
४	व्यवस्थापन खर्च		२
	अ ५% पेक्षा कमी व्यवस्थापन खर्च असल्यास	२	
	ब ५% ते १०% पेक्षा कमी व्यवस्थापन खर्च असल्यास	१	
	क १०% पेक्षा जास्त व्यवस्थापन खर्च नसल्यास	०	
५	रोजगारनिर्मिती सभासदनिहाय		२
	अ सभासद पॅटर्नप्रमाणे ७० % पेक्षा जास्त ते १००% रोजगार निर्मिती केली असल्यास	२	
	ब सभासद पॅटर्नप्रमाणे १० % पेक्षा जास्त ते ७० % पर्यंत रोजगार निर्मिती केली असल्यास	१	
	क सभासद पॅटर्नप्रमाणे १०% पर्यंत रोजगार निर्मिती केली असल्यास	०	
६	गोडावून उभारणी		५
	अ आवश्यक क्षमतेएवढी गोडावून उभारणी केली असल्यास	५	
	ब आवश्यक क्षमतेपेक्षा कमी गोडावून उभारणी केली असल्यास	२	
	क गोडावून उभारणी केली नसल्यास	०	

७	उत्पादित माल राष्ट्रीय स्तरावर निर्यात			५
	अ	सलग १० वर्षे उत्पादित माल राष्ट्रीय स्तरावर निर्यात केला असल्यास	५	
	ब	सलग ७ वर्षे उत्पादित माल राष्ट्रीय स्तरावर निर्यात केला असल्यास	३	
	क	सलग ५ वर्षे उत्पादित माल राष्ट्रीय स्तरावर निर्यात केला असल्यास	२	
	ड	सलग ३ वर्षे उत्पादित माल राष्ट्रीय स्तरावर निर्यात केला असल्यास	०	
८	सभासदांसाठी वैद्यकीय सुविधा			२
	अ	सभासदांसाठी वैद्यकीय सुविधा उभारली असल्यास	२	
	ब	सभासदांसाठी वैद्यकीय सुविधा उभारली नसल्यास	०	
९	नफा/तोटा			५
	अ	सलग १० वर्षे नफा, १०% डिक्लीडंड	५	
	ब	सलग ७ वर्षे नफा, १०% डिक्लीडंड	४	
	क	सलग ५ वर्षे नफा, १०% डिक्लीडंड	३	
	ड	सलग ३ वर्षे नफा, १०% डिक्लीडंड	२	
	इ	सलग ३ वर्षापेक्षा कमी नफा, १०% डिक्लीडंड	१	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग — अ

एकूण गुण- ५०

फळेभाजीपाला संस्था, खरेदी-विक्री संघ, प्रक्रिया संस्था व ग्राहक संस्था

अ.क्र	तपशील	पैकी गुण	एकूण गुण
१	संस्थेची नोंदणी		५
	अ संस्थेची नोंदणी १० वर्षांपूर्वी झाली असल्यास	५	
	ब संस्थेची नोंदणी ७ वर्षांपूर्वी झाली असल्यास	३	
	क संस्थेची नोंदणी ५ वर्षांपूर्वी झाली असल्यास	२	
२	वार्षिक सर्वसाधारण सभा		५
	अ मागील ५ वर्षांतील वार्षिक सर्वसाधारण सभा मुदतीत घेतल्या असल्यास	५	
३	संचालक मंडळ		५
	अ मागील सलग ५ वर्षांत दरमहा १ याप्रमाणे ६० सभा घेतल्या असल्यास	५	
	ब मागील ५ वर्षांत कमीत कमी ४८ सभा घेतल्या असल्यास	३	
	क मागील ५ वर्षांत ४८ पेक्षा कमी सभा घेतल्या असल्यास	०	
४	नफा तोटा		५
	अ मागील सलग ५ वर्ष नफा असल्यास	५	
	ब मागील सलग ३ वर्ष नफा असल्यास	३	
	क मागील सलग २ वर्ष नफा असल्यास	२	
५	थकबाकी		५
	अ मागील सलग ५ वर्षांत ५ % पेक्षा कमी थकबाकी असल्यास	५	
	ब मागील सलग ५ वर्षांत ५ % ते ७ % पेक्षा कमी थकबाकी असल्यास	३	
	क मागील सलग ५ वर्षांत ७ टक्के ते १० टक्के थकबाकी असल्यास	२	
६	संस्थेवर कायदेशीर कारवाई (कलम ७७, ७८, ८३, ८८ अन्वये)		५
	अ मागील ५ वर्षांत संस्थेवर कोणतीही वैधानिक कारवाई झालेली नाही.	५	
७	लेखापरिक्षण अहवाल		५
	अ मागील सलग ५ वर्ष 'अ' वर्ग मिळाला असल्यास	५	
	ब मागील सलग ३ वर्ष 'अ' वर्ग मिळाला असल्यास	३	
	क मागील सलग २ वर्ष 'अ' वर्ग मिळाला असल्यास	२	
८	दोषदुरुस्ती अहवाल		५
	अ मागील सलग ५ वर्ष दोषदुरुस्ती अहवाल वेळेत सादर केला असल्यास	५	
	ब मागील सलग ३ वर्ष दोषदुरुस्ती अहवाल वेळेत सादर केला असल्यास	३	
	क मागील सलग २ वर्ष दोषदुरुस्ती अहवाल वेळेत सादर केला असल्यास	२	

९	निवडणूक			५
	अ	मागील २ निवडणूका बिनविरोध झाल्या असल्यास	३	
	ब	मागील २ निवडणूका बिनविरोध झाल्या नसल्यास	०	
	क	मागील २ निवडणूक मुदतीत घेतल्या असल्यास	२	
	ड	मागील २ निवडणूक मुदतीत घेतल्या नसल्यास	०	
१०	व्यवस्थापन			५
		निबंधकांनी ठरवून दिलेल्या कलम ७४ अन्वये मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सचिव यांची शैक्षणिक अर्हता आहे का ?		
	अ	पदवीधर व्यवस्थापन पदविका प्राप्त केली असल्यास	५	
	ब	पदवीधर असल्यास	३	
	क	पदवीधर नसल्यास	२	

टिप :-

- १) ज्या संस्था मागील पाच वर्षांपासून तोट्यात आहेत अशा संस्था पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात यावेत.
- २) ज्या संस्थावर मागील पाच वर्षांत कायदा कलम ८३ व ८८ ची कारवाई करण्यात आली आहे व दोषी ठरविण्यात आले आहे अशा संस्था पुरस्कारासाठी अपात्र ठरविण्यात यावेत.
- ३) संस्थेस ज्या प्रकारचा पुरस्कार प्राप्त झाला आहे त्या प्रकारच्या पुरस्कारासाठी ती संस्था पुढील ५ वर्ष त्याच पुरस्कारासाठी पुन्हा पात्र राहणार नाही.
- ४) अ. क्र. ९ बाबत शासनाने / राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरणाने मुदतवाढ दिलेली असल्यास सदर वाढीव मुदत विचारात घ्यावी.
- ५) अ. क्र. २ बाबत शासनाने वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्यास मुदतवाढ दिलेली असल्यास (उदा. कोरोना प्रादुर्भाव) सदर वाढीव मुदत विचारात घेण्यात यावी.

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग — ब

एकूण गुण-३५

फळेभाजीपाला संस्था, खरेदी-विक्री संघ, प्रक्रिया संस्था व ग्राहक संस्था

अ.क्र.	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	वार्षिक उलाढाल		५
	अ संस्थेची वार्षिक उलाढाल १० कोटी किंवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास	५	
	ब संस्थेची वार्षिक उलाढाल १ कोटीपेक्षा जास्त ते १० कोटी पर्यंत असल्यास	३	
	क संस्थेची वार्षिक उलाढाल १ कोटीपर्यंत असल्यास	२	
२.	निधी गुंतवणूक		५
	अ नियमाप्रमाणे राखीव व इतर निधीची १०० टक्के गुंतवणूक केली असल्यास	५	
	ब नियमाप्रमाणे राखीव व इतर निधीची अंशतः गुंतवणूक केली असल्यास.	३	
	क नियमाप्रमाणे निधीची गुंतवणूक न केल्यास.	०	
३	लाभांश		५
	अ मागील सलग ३ वर्ष लाभांश दिला असल्यास	५	
	ब मागील सलग २ वर्ष लाभांश दिला असल्यास	३	
	क मागील सलग १ वर्ष लाभांश दिला असल्यास	२	
४	संगणकीकरण		५
	अ संस्थेचे स्वतःचे संकेतस्थळ, लॅन व वॅन व संगणक सुविधा उपलब्ध असल्यास	५	
	ब लॅन, वॅन व संगणक सुविधा उपलब्ध असल्यास	३	
	क संगणक सुविधा उपलब्ध असल्यास	२	
५	प्रशिक्षण (H.R.Training)		५
	अ मागील २ वर्षात संचालक, अधिकारी व सेवक यांना प्रशिक्षण दिले असल्यास	५	
	ब मागील २ वर्षात अधिकारी व सेवक यांना प्रशिक्षण दिले असल्यास	३	
	क मागील २ वर्षात अंशतः प्रशिक्षण दिले गेले असल्यास	२	
६	गोदाम व साठवणूक, वाहन व्यवस्था		५
	अ गोदाम, शितगृह, प्रिकुलींग व्हॅन इत्यादींची सुविधा उपलब्ध असल्यास	५	
	ब गोदाम व शितगृहाची सुविधा उपलब्ध असल्यास	३	
	क गोदामाची सुविधा उपलब्ध असल्यास	२	
७	शासकीय अर्थसहाय्य थकबाकी		५
	अ शासकीय अर्थसहाय्य थकबाकी ५ % पेक्षा कमी असल्यास	५	
	ब शासकीय अर्थसहाय्य थकबाकी ५ % ते १० % असल्यास	३	
	क शासकीय अर्थसहाय्य थकबाकी १० % पेक्षा जास्त असल्यास	१	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष - समाजाभिमुख कामकाज

भाग — क

एकूण गुण-१५+५=२०

फळेभाजीपाला संस्था, खरेदी-विक्री संघ, प्रक्रिया संस्था व ग्राहक संस्था

अ.क्र.	तपशील	पैकी गुण	एकूण गुण
१	सहकारी संस्थेचे सामाजिक योगदान		५
	अ सहकारी संस्थेने आरोग्य, पर्यावरण, शैक्षणिक हे तीन सामाजिक उपक्रम राबविले असल्यास	५	
	ब सहकारी संस्थेने आरोग्य, पर्यावरण, शैक्षणिक यापैकी कोणतेही २ सामाजिक उपक्रम राबविले असल्यास	३	
	क सहकारी संस्थेने आरोग्य, पर्यावरण, शैक्षणिक यापैकी कोणताही १ सामाजिक उपक्रम राबविला असल्यास	२	
२	अभिनव उपक्रम		५
	अ सभासदांचे आर्थिक व सामाजिक जीवनमान उंचाविण्यासाठी बचतगट, क्रेडीट फॅसिलीटी, घरपोच सेवा हे तीन सामाजिक उपक्रम राबविले असल्यास	५	
	ब सभासदांचे आर्थिक व सामाजिक जीवनमान उंचाविण्यासाठी बचतगट, क्रेडीट फॅसिलीटी, घरपोच सेवा यापैकी कोणतेही दोन सामाजिक उपक्रम राबविले असल्यास	३	
	क सभासदांचे आर्थिक व सामाजिक जीवनमान उंचाविण्यासाठी बचतगट, क्रेडीट फॅसिलीटी, घरपोच सेवा यापैकी कोणताही एक सामाजिक उपक्रम राबविला असल्यास	२	
३	सहकार चळवळीच्या विकासासाठी योगदान		५
	अ सहकार चळवळीच्या विकासासाठी सभासद शिक्षण, प्रशिक्षण, सहकार सप्ताह हे उपक्रम राबविले असल्यास	५	
	ब सहकार चळवळीच्या विकासासाठी सभासद शिक्षण, प्रशिक्षण, सहकार सप्ताह यापैकी कोणताही एक उपक्रम राबविला असल्यास	३	
	क सहकार चळवळीच्या विकासासाठी सभासद शिक्षण, प्रशिक्षण, सहकार सप्ताह यापैकी कोणताही उपक्रम राबविला नसल्यास	०	
४	कलम ६९ मधील तरतुदीनुसार सहकारी / धर्मादाय / सार्वजनिक प्रयोजनासाठी निधी दिलेल्या संस्थांना	५	५

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग - ब

एकूण गुण - ३५

कुक्कुट पालन / इमू पालन (शहामृग) व्यावसायिक सहकारी संस्था

अ.क्र.	तपशिल		पैकी गुण	एकूण गुण
१	खातेदार सभासद (मागील ५ वर्षात)			५
	अ	कार्यक्षेत्रातील १००% खातेदार सभासद असल्यास	५	
	ब	कार्यक्षेत्रातील ८०% पेक्षा जास्त ते १००% पेक्षा कमी खातेदार सभासद असल्यास	४	
	क	कार्यक्षेत्रातील ७०% पेक्षा जास्त ते ८०% खातेदार सभासद असल्यास	३	
	ड	कार्यक्षेत्रातील ६०% पेक्षा जास्त ते ७०% खातेदार सभासद असल्यास	२	
	इ	कार्यक्षेत्रातील ५०% पेक्षा जास्त ते ६०% खातेदार सभासद असल्यास	१	
२	एकूण पक्षी (मागील ५ वर्षात)			५
		कुक्कुट पालन	इमू पालन	
	अ	सरासरी ८००० पेक्षा जास्त	२५० पेक्षा जास्त	
	ब	सरासरी ६००१ ते ८०००	२०१ ते २५०	
	क	सरासरी ४००१ ते ६०००	१५१ ते २००	
	ड	सरासरी २००१ ते ४०००	१०१ ते १५०	
	इ	सरासरी १५०० ते २०००	५० ते १००	
३	संस्थेचे इतर व्यवसाय / सुविधा			५
	अ	पशुखाद्य विक्री केंद्र असल्यास	३	
	ब	वैद्यकीय सेवा केंद्र / सुविधा असल्यास	२	
४	वार्षिक उलाढाल (मागील ५ वर्षाची)			५
	अ	रु. १.२५ कोटीपेक्षा जास्त	५	
	ब	रु. १.०० कोटीपेक्षा जास्त ते रु. १.२५ कोटी	४	
	क	रु. ७५ लाखापेक्षा जास्त ते रु. १.०० कोटी	३	
	ड	रु. ५० लाखापेक्षा जास्त ते रु. ७५ लाख	२	
	इ	रु. २५ लाख ते रु. ५० लाख	१	
५	पक्षी पालन व्यवस्था			६
	अ	संस्थेचे स्वतःचे शेड व पिंजरे / जाळीचे कुंपण	२	
	ब	पक्ष्यांना खाणे / पाणी पुरवठा व्यवस्था	२	
	क	स्वच्छता व्यवस्था	२	
६	संस्थेची स्वतःची वितरण व्यवस्था			४
	अ	तालुका स्तरावर	२	
	ब	स्थानिक पातळी	२	
७	संस्थेची स्वतःची गोडावून व वाहतूक सुविधा			५
	अ	गोडावून सुविधा	२	
	ब	वाहन सुविधा	३	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग — ब

एकूण ३५ गुण

पशुसंवर्धन सहकारी संस्था

अ.क्र	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	खातेदार सभासद (मागील ५ वर्षात)		५
	अ कार्यक्षेत्रातील १००% खातेदार सभासद असल्यास	५	
	ब कार्यक्षेत्रातील ८०% पेक्षा जास्त ते १००% पेक्षा कमी खातेदार सभासद असल्यास	४	
	क कार्यक्षेत्रातील ७०% पेक्षा जास्त ते ८०% खातेदार सभासद असल्यास	३	
	ड कार्यक्षेत्रातील ६०% पेक्षा जास्त ते ७०% खातेदार सभासद असल्यास	२	
	इ कार्यक्षेत्रातील ५०% पेक्षा जास्त ते ६०% खातेदार सभासद असल्यास	१	
२	एकूण पशुंची संख्या (शेळी, मेंढी / वराह पालन) (मागील ५ वर्षात)		५
	अ सरासरी मागील ५ वर्षात ४०० पेक्षा जास्त	५	
	ब सरासरी मागील ५ वर्षात ३०० पेक्षा जास्त ते ४००	४	
	क सरासरी मागील ५ वर्षात २०० पेक्षा जास्त ते ३००	३	
	ड सरासरी मागील ५ वर्षात १०० पेक्षा जास्त ते २००	२	
	इ सरासरी मागील ५ वर्षात ५० ते १००	१	
३	संस्थेचे इतर व्यवसाय /सुविधा		५
	अ पशुखाद्य विक्री केंद्र असल्यास	३	
	ब वैद्यकीय सेवा केंद्र / सुविधा असल्यास	२	
४	वार्षिक उलाढाल (सरासरी मागील ५ वर्षांची रुपयांमध्ये)		५
	अ २५ लाखापेक्षा जास्त	५	
	ब २० लाखापेक्षा जास्त ते २५ लाख	४	
	क १५ लाखापेक्षा जास्त ते २० लाख	३	
	ड १० लाखापेक्षा जास्त ते १५ लाख	२	
	इ ५ ते १० लाख	१	
५	पशुपालन व्यवस्था		६
	अ संस्थेचे स्वतःचे शेड / कुंपण चराऊ जमीन	२	
	ब पशुंना खाणे / पाणी पुरवठा व्यवस्था	२	
	क स्वच्छता व्यवस्था	२	
६	संस्थेची स्वतःची वितरण व्यवस्था		४
	अ निर्यात व्यवसाय असल्यास	२	
	ब तालुका स्तरावर असल्यास	१	
	क स्थानिक पातळीवर असल्यास	१	
७	संस्थेची स्वतःची साठवणूक व वाहतूक सुविधा		५
	अ वाहन सुविधा	२	
	ब अद्यावत साठवण व्यवस्था	२	
	क बर्फ पुरवठा	१	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग — ब

एकूण ३५ गुण

मत्स्यपालन सहकारी संस्था / संघ

अ.क्र	तपशिल				पैकी गुण	एकूण गुण
१	खातेदार सभासद (मागील ५ वर्षात)					५
	अ	कार्यक्षेत्रातील १००% मच्छीमार सभासद असल्यास			५	
	ब	कार्यक्षेत्रातील ८०% पेक्षा जास्त ते १००% पेक्षा कमी मच्छीमार सभासद असल्यास			४	
	क	कार्यक्षेत्रातील ७०% पेक्षा जास्त ते ८०% मच्छीमार सभासद असल्यास			३	
	ड	कार्यक्षेत्रातील ६०% पेक्षा जास्त ते ७०% मच्छीमार सभासद असल्यास			२	
	इ	कार्यक्षेत्रातील ५०% पेक्षा जास्त ते ६०% मच्छीमार सभासद असल्यास			१	
२	वार्षिक मत्स्य उत्पादन सरासरी (मागील ५ वर्षात) किलो ग्रॅममध्ये					५
		गोडया पाण्यातील	खाऱ्या पाण्यातील	मच्छीमार संघ		
	अ	३०,००० पेक्षा जास्त	१,००,००० पेक्षा जास्त	२,००,००० पेक्षा जास्त	५	
	ब	२०,००१ ते ३०,०००	७५,००१ ते १०००००	१,५०,००१ ते २,००,०००	४	
	क	१०,००१ ते २०,०००	५०,००१ ते ७५,०००	१२५००१ ते १,५०,०००	३	
	ड	६,००१ ते १०,०००	२५,००१ ते ५०,०००	१,००,००१ ते १,२५,०००	२	
३	संस्थेचे इतर व्यवसाय /सुविधा					५
	अ	मत्स्य बीज विक्री केंद्र असल्यास			३	
	ब	मत्स्य खादय विक्री केंद्र असल्यास			२	
४	वार्षिक उलाढाल (सरासरी मागील ५ वर्षाची)					५
		गोडया पाण्यातील	खाऱ्या पाण्यातील	मच्छीमार संघ		
	अ	रु. १५ लाखापेक्षा जास्त	रु. २५ लाखापेक्षा जास्त	रु. ५० लाखापेक्षा जास्त	५	
	ब	रु. १० लाखापेक्षा जास्त ते १५ लाख	रु. २० लाखापेक्षा जास्त ते २५ लाख	रु. ४० लाखापेक्षा जास्त ते ५० लाख	४	
	क	रु. ५ लाखापेक्षा जास्त ते १० लाख	रु. १५ लाखापेक्षा जास्त ते २० लाख	रु. ३० लाखापेक्षा जास्त ते ४० लाख	३	
	ड	रु. २ लाखापेक्षा जास्त ते ५ लाख	रु. १० लाखापेक्षा जास्त ते १५ लाख	रु. २० लाखापेक्षा जास्त ते ३० लाख	२	
	इ	रु. १ ते २ लाख	रु. ५ ते १० लाख	रु. १० ते २० लाख	१	

५	मत्स्यमारी व्यवस्था			६
	अ	संस्थेची स्वतःची नौका असल्यास	२	
	ब	नौका दुरुस्ती कार्यशाळा असल्यास	२	
	क	नौका सुटेभाग विक्री केंद्र असल्यास	२	
६	संस्थेची स्वतःची वितरण व्यवस्था			४
	अ	परदेशी निर्यात व्यवस्था	२	
	ब	परराज्य विक्री व्यवस्था	१	
	क	स्थानिक विक्री व्यवस्था	१	
७	संस्थेची स्वतःची साठवणूक व वाहतूक सुविधा			५
	अ	कोल्ड स्टोरेज (बर्फ पुरवठा)	२	
	ब	वाहन सुविधा / डिझेल इंधन पुरवठा व्यवस्था	२	
	क	अद्ययावत साठवण व्यवस्था	१	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग — ब

एकूण ३५ गुण

वाहतूक संस्था

अ.क्र	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	सभासदांनी स्वतःची वाहने धारण केली आहेत का ?		१०
	अ ७५ % पेक्षा जास्त ते १००% सभासदांनी स्वतःची वाहने धारण केली असल्यास	१०	
	ब ५० % पेक्षा जास्त ते ७५ % सभासदांनी स्वतःची वाहने धारण केली असल्यास	७	
	क २५ % पेक्षा जास्त ते ५०% सभासदांनी स्वतःची वाहने धारण केली असल्यास	५	
	ड २५% किंवा त्यापेक्षा कमी सभासदांनी स्वतःची वाहने धारण केली असल्यास	०	
२	संस्थेची स्वतःच्या मालकीची वाहने असल्यास		३
	अ संस्थेची स्वतःच्या मालकीची वाहने असल्यास	३	
	ब संस्थेची स्वतःच्या मालकीची वाहने नसल्यास	०	
३	संस्थेच्या सभासदांना / वाहनांना मिळणारे काम		३
	अ संस्थेच्या सभासदांना / वाहनांना वर्षभर काम मिळेल अशी व्यवस्था असल्यास	३	
	ब संस्थेच्या सभासदांना / वाहनांना वर्षभर काम मिळेल अशी व्यवस्था नसल्यास	०	
४	वाहन खरेदी / दुरुस्तीसाठी अर्थसहाय्य		३
	अ संस्थेने वाहन खरेदी / दुरुस्तीसाठी अर्थसहाय्य पुरविले असल्यास अथवा तशी व्यवस्था पुरवित असल्यास	३	
	ब संस्थेने वाहन खरेदी / दुरुस्तीसाठी अर्थसहाय्य पुरविले असल्यास अथवा तशी व्यवस्था पुरवित नसल्यास	०	
५	सुरक्षित वाहतूक प्रशिक्षण		३
	अ संस्थेने सुरक्षित वाहतुकीसाठी प्रशिक्षण व्यवस्था केली असल्यास	३	
	ब संस्थेने सुरक्षित वाहतुकीसाठी प्रशिक्षण व्यवस्था केली नसल्यास	०	
६	संस्थेचा डिझेल/ पेट्रोल पंप		३
	अ संस्थेचा डिझेल/ पेट्रोल पंप असल्यास	३	
	ब संस्थेचा डिझेल/ पेट्रोल पंप नसल्यास	०	
७	आरोग्य तपासणी व वैद्यकीय सुविधा		३
	अ संस्था सभासद / वाहनचालक यांची नियमित आरोग्य तपासणी व वैद्यकीय सुविधा संस्थेमार्फत केली जात असल्यास	३	
	ब संस्था सभासद / वाहनचालक यांची नियमित आरोग्य तपासणी व वैद्यकीय सुविधा संस्थेमार्फत केली जात नसल्यास	०	
८	वाहनांचे सुटे भाग पुरविण्याची व्यवस्था		३
	अ वाहनांचे सुटे भाग पुरविण्याची संस्थेने व्यवस्था केली असल्यास	३	
	ब वाहनांचे सुटे भाग पुरविण्याची संस्थेने व्यवस्था केली नसल्यास	०	

९		वाहन परवाना, विमा, कर इ. बाबींचे नूतनीकरण, भरणा यांचे नियंत्रण व व्यवस्थापन		
	अ	वाहन परवाना, विमा , कर इ. बाबींचे नूतनीकरण, भरणा यांचे नियंत्रण व व्यवस्थापन संस्था करीत असल्यास	२	२
		वाहन परवाना, विमा , कर इ. बाबींचे नूतनीकरण, भरणा यांचे नियंत्रण व व्यवस्थापन संस्था करीत नसल्यास	०	
१०		अभिनव योजना		
	अ	संस्था संस्थेचा व्यवसाय वाढीसाठी अभिनव योजना राबवित असल्यास	२	२
	ब	संस्था संस्थेचा व्यवसाय वाढीसाठी अभिनव योजना राबवित नसल्यास	०	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग — ब

एकूण गुण- ३५

औद्योगिक वसाहती संस्था

अ.क्र.	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	औद्योगिक वसाहतीमधील भूखंड वाटप / हस्तांतरण		१०
	अ औद्योगिक वसाहतीमधील ७५% पेक्षा जास्त ते १००% भूखंड पात्र सभासदांना वाटप केले असल्यास	१०	
	ब औद्योगिक वसाहतीमधील ५० % पेक्षा जास्त ते ७५% भूखंड पात्र सभासदांना वाटप केले असल्यास	७	
	क औद्योगिक वसाहती मधील २५% पेक्षा जास्त ते ५०% भूखंड पात्र सभासदांना वाटप केले असल्यास	५	
	ड औद्योगिक वसाहती पधौल २५% किंवा त्यापेक्षा कमी भूखंड पात्र सभासदांना वाटप केले असल्यास	०	
२.	वाटप / हस्तांतरीत केलेल्या भुखंडापैकी प्रत्यक्षात औद्योगिक उत्पादन		५
	अ वाटप / हस्तांतरीत केलेल्या भुखंडापैकी ७५% पेक्षा जास्त ते १००% सभासदांनी औद्योगिक उत्पादन सुरू केले असल्यास	५	
	ब वाटप / हस्तांतरीत केलेल्या भुखंडापैकी ५० % पेक्षा जास्त ते ७५% सभासदांनी औद्योगिक उत्पादन सुरू केले असल्यास	३	
	क वाटप / हस्तांतरीत केलेल्या भुखंडापैकी २५ % पेक्षा जास्त ते ५०% सभासदांनी औद्योगिक उत्पादन सुरू केले असल्यास	२	
	ड वाटप / हस्तांतरीत केलेल्या भुखंडापैकी २५ % किंवा त्यापेक्षा कमी सभासदांनी औद्योगिक उत्पादन सुरू केले असल्यास	०	
३	सर्व भूखंड धारकांना विहित कालावधीसाठी केलेला भाडेपट्टा करार (lease deed)		५
	अ ७५% पेक्षा जास्त ते १००% भूखंड धारक सभासदांचा विहित कालावधीसाठी भाडेपट्टा करार केला असल्यास	५	
	ब ५० % पेक्षा जास्त ते ७५ % भूखंड धारक सभासदांचा विहित कालावधीसाठी भाडेपट्टा करार केला असल्यास	३	
	क २५% पेक्षा जास्त ते ५० % भूखंड धारक सभासदांचा विहित कालावधीसाठी भाडेपट्टा करार केला असल्यास	२	
	ड २५% किंवा त्यापेक्षा कमी भूखंड धारक सभासदांचा विहित कालावधीसाठी भाडेपट्टा करार केला असल्यास	०	
४	पायाभूत सोयीसुविधांची उपलब्धता (उदा. विज, पाणी, पक्के रस्ते, बंदिस्त गटारे इत्यादी)		३
	अ वरीलप्रमाणे पायाभूत सोयीसुविधा असल्यास	३	
	ब वरीलप्रमाणे पायाभूत सोयीसुविधा नसल्यास	०	
५	सुरक्षा व्यवस्था		२
	अ संस्थेने योग्य व पुरेशी सुरक्षा व्यवस्था उपलब्ध करून दिली असल्यास	२	
	ब संस्थेने योग्य व पुरेशी सुरक्षा व्यवस्था उपलब्ध करून दिली नसल्यास	०	

६	आपत्कालीन परिस्थितीत / दुर्घटनेसाठी आवश्यक असणारी व्यवस्था (उदा. आग, अपघात याकरीता अग्निशमन यंत्रणा, रुग्णवाहिका इत्यादी)			२
	अ	संस्थेने आपत्कालीन परिस्थितीत / दुर्घटनेसाठी आवश्यक असणारी व्यवस्था केली असल्यास	२	
	ब	संस्थेने आपत्कालीन परिस्थितीत / दुर्घटनेसाठी आवश्यक असणारी व्यवस्था केली नसल्यास	०	
७	संस्थेने प्रकल्प अर्थसहाय्यासाठी उभारण्यात आलेली यंत्रणा			२
	अ	प्रकल्प अर्थसहाय्यासाठी संस्थेने स्वतःची यंत्रणा उभारली असल्यास	२	
	ब	प्रकल्प अर्थसहाय्यासाठी संस्थेने स्वतःची यंत्रणा उभारली नसल्यास	०	
८	वसाहतीमधील निर्यातक्षम औद्योगिक प्रकल्प			२
	अ	वसाहतीमध्ये निर्यातक्षम औद्योगिक प्रकल्प असल्यास	२	
	ब	वसाहतीमध्ये निर्यातक्षम औद्योगिक प्रकल्प नसल्यास	०	
९	पर्यावरण संवर्धनासाठी आवश्यक बाबींची व्यवस्था (उदा. वृक्षलागवड, घन ओला कचरा विल्हेवाट, सांडपाण्याचे व्यवस्थापन) इत्यादी			२
	अ	पर्यावरण संवर्धनासाठी वरीलप्रमाणे आवश्यक बाबींची व्यवस्था असल्यास	२	
	ब	पर्यावरण संवर्धनासाठी वरीलप्रमाणे आवश्यक बाबींची व्यवस्था नसल्यास	०	
१०	अभिनव योजना/ इतर सामाजिक / सांस्कृतिक उपक्रम			२
	अ	वसाहतीमध्ये याव्यतिरीक्त अभिनव योजना इतर सामाजिक सांस्कृतिक उपक्रम राबवित असल्यास	२	
	ब	वसाहतीमध्ये याव्यतिरीक्त अभिनव योजना इतर सामाजिक सांस्कृतिक उपक्रम राबवित नसल्यास	०	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष

भाग - ब

एकूण गुण - ३५

मधुमक्षिकापालन संस्था

अ.क्र	तपशिल	पैकी गुण	एकूण गुण
१	उत्पादकता - सभासदांमार्फत मध उत्पादन		१०
अ	संस्थेचे ७५ % पेक्षा जास्त ते १०० % सभासद मध उत्पादन करीत असल्यास	१०	
ब	संस्थेचे ५० % पेक्षा जास्त ते ७५ % सभासद मध उत्पादन करीत असल्यास	७	
क	संस्थेचे २५ % पेक्षा जास्त ते ५० % सभासद मध उत्पादन करीत असल्यास	५	
ड	संस्थेचे २५ % किंवा त्यापेक्षा कमी सभासद मध उत्पादन करीत असल्यास	०	
२	मध संकलन व्यवस्था		२
अ	सभासदांकडील उत्पादित मध संकलीत करण्याची व्यवस्था असल्यास	२	
ब	सभासदांकडील उत्पादित मध संकलीत करण्याची व्यवस्था नसल्यास	०	
३	उत्पादित केलेल्या मधाची गुणवत्ता तपासणे		५
अ	उत्पादित केलेल्या मधाची गुणवत्ता तपासण्याची स्वतंत्र व्यवस्था असल्यास	५	
ब	उत्पादित केलेल्या मधाची गुणवत्ता तपासण्याची स्वतंत्र व्यवस्था नसल्यास	०	
४	उत्पादित केलेल्या मधाची विक्री व्यवस्था		३
अ	संस्था स्वतःच्या नावाने (ब्रँडने) उत्पादित केलेल्या मालाची विक्री करीत असल्यास	३	
ब	संस्था स्वतःच्या नावाने (ब्रँडने) उत्पादित केलेल्या मालाची विक्री करीत नसल्यास	०	
५	मध प्रक्रिया		२
अ	संस्थेमध्ये उत्पादित केलेल्या मधावर प्रक्रिया करीत असल्यास	२	
ब	संस्थेमध्ये उत्पादित केलेल्या मधावर प्रक्रिया करीत नसल्यास	०	
६	मधापासून उपपदार्थ निर्मिती		२
अ	संस्था मधापासून उपपदार्थ निर्मिती केली जात असल्यास	२	
ब	संस्था मधापासून उपपदार्थ निर्मिती केली जात नसल्यास	०	
७	एॅगमार्क		३
अ	संस्थेने एॅगमार्क प्राप्त केला असल्यास	३	
ब	संस्थेने एॅगमार्क प्राप्त केला नसल्यास	०	
८	उत्पादन वाढविण्यासाठी अभिनव योजना		२
अ	संस्था उत्पादन वाढविण्यासाठी अभिनव योजना राबवित असल्यास	२	
ब	संस्था उत्पादन वाढविण्यासाठी अभिनव योजना राबवित नसल्यास	०	
९	सभासदांसाठी प्रशिक्षण व्यवस्था		३
अ	संस्था सभासदांसाठी प्रशिक्षण व्यवस्था पुरवित असल्यास	३	
ब	संस्था सभासदांसाठी प्रशिक्षण व्यवस्था पुरवित नसल्यास	०	
१०	सभासदांना व्यवसाय वृद्धीसाठी साधनसामग्री पुरवठा		३
अ	संस्था सभासदांना व्यवसाय वृद्धीसाठी साधनसामग्री (उदा. मधपेटी, मधमाश्या, मधसंकलन व वितरण यासाठीची आवश्यक सामग्री) पुरवित असल्यास	३	
ब	संस्था सभासदांना व्यवसाय वृद्धीसाठी साधनसामग्री (उदा. मधपेटी, मधमाश्या, मधसंकलन व वितरण यासाठीची आवश्यक सामग्री) पुरवित नसल्यास	०	

सहकारी संस्थेच्या गुणवत्तेचे निकष
भाग — ब
सर्वसाधारण वर्गीकरणातील संस्था

एकूण गुण- ३५

अ.क्र.	तपशील	पैकी गुण	एकूण गुण
१	संस्थेच्या उद्देशाप्रमाणे सभासदांचा क्रियाशील सहभाग असल्यास		१०
	अ ७५% पेक्षा जास्त ते १००% सभासदांचा सहभाग असल्यास	१०	
	ब ५०% पेक्षा जास्त ते ७५% सभासदांचा सहभाग असल्यास	७	
	क २५% पेक्षा जास्त ते ५०% सभासदांचा सहभाग असल्यास	५	
	ड २५% किंवा त्यापेक्षा कमी सभासदांचा सहभाग असल्यास	०	
२	संस्था कार्यालय		५
	अ संस्थेचे स्वतंत्र कार्यालय असल्यास	५	
	ब संस्थेचे स्वतंत्र कार्यालय नसल्यास	०	
३	संस्था सभासदांसाठी त्यांचा आर्थिक स्तर उंचावण्यासाठी राबवित असलेल्या विविध अभिनव योजना		५
	अ संस्था सभासदांसाठी त्यांचा आर्थिक स्तर उंचावण्यासाठी अभिनव योजना राबवित असल्यास	५	
	ब संस्था सभासदांसाठी त्यांचा आर्थिक स्तर उंचावण्यासाठी अभिनव योजना राबवित नसल्यास	०	
४	संस्था सभासदांसाठी राबवित असलेले विविध उपक्रम (उदा. विमा, अपघाती विमा, भविष्य निर्वाह निधी, बचतीचे उपक्रम)		५
	अ संस्था वरीलप्रमाणे सभासदांसाठी विविध उपक्रम राबवित असल्यास	५	
	ब संस्था वरीलप्रमाणे सभासदांसाठी विविध उपक्रम राबवित नसल्यास	०	
५	संस्थेच्या उपक्रमासाठी तंत्रज्ञ, तज्ञ मार्गदर्शक, कुशल कामगार यांची नेमणूक		५
	अ संस्थेच्या उपक्रमासाठी तंत्रज्ञ, तज्ञ मार्गदर्शक, कुशल कामगार नेमले असल्यास	५	
	ब संस्थेच्या उपक्रमासाठी तंत्रज्ञ, तज्ञ मार्गदर्शक, कुशल कामगार नेमले नसल्यास	०	
६	सभासदांसाठी प्रशिक्षण व्यवस्था		५
	अ संस्था सभासदांसाठी प्रशिक्षण व्यवस्था राबवित असल्यास	५	
	ब संस्था सभासदांसाठी प्रशिक्षण व्यवस्था राबवित नसल्यास	०	